

Aika 06.09.2021 klo 18:30 - 20:04

Paikka Teams

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 170	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 171	Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 172	Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen muuttaminen	5
§ 173	Rakennuttajainsinöörin viran (194001) lakkauttaminen ja projekti-insinöörin toimen (195005) perustaminen	9
§ 174	Helsingfors förvaltningsdomstols begäran om utlåtande med anledning av att besvär anförts mot stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76 (beslut om två planbestämmelsers betydelse i detaljplanen Ak 108)	10
§ 175	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024	14
§ 176	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022 – 2024	36
§ 177	Grankulla stads utlåtande om Kårkulla samkommuns ekonomiplan för 2022–2024	44
§ 178	Val av medlem i fullmäktige för Kårkulla samkommun	46
§ 179	Edustajan nimeäminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 14.9.2021 sekä asiantuntijaedustajan nimeäminen HSL:n hallitukseen	47
§ 180	Edustajan nimeäminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 14.9.2021 sekä asiantuntijajäsenen nimeäminen HSY:n hallitukseen toimikaudelle 2021–2025	48
§ 181	Luottamushenkilöedustajien nimeäminen MAL -2023 suunnitelman valmisteluun	50
§ 182	Edustajan nimeäminen Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokoukseen 12.10.2021	52
§ 183	Jäsenen nimeäminen Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n alueneuvottelukuntaan toimikauden kahdeksi ensimmäiseksi vuodeksi	53
§ 184	Vanhusneuvoston asettaminen sekä toimintasäännön päivittäminen	55
§ 185	Vammaisneuvoston asettaminen toimikaudeksi 2021–2023	57
§ 186	Beviljande av avsked från förtroendeuppdrag (Lax)	59
§ 187	Vastaus valtuustoaloitteeseen Pride-liikkeen juhlistamisesta	60
§ 188	Vastaus valtuustoaloitteeseen vihreyden lisäämiseksi keskusta-aukiolle	62
§ 189	Kaupunginhallituksen kokousaikataulu syksyllä 2021, vahvistaminen	65
§ 190	Syksyn 2021 valtuustoseminaarien ajankohdat	67

Läsnä	Rehn-Kivi Veronica Ant-Wuorinen Lauri Johansson Johan Waselius Fredrik Kiesiläinen Suvi	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen	§§ 173 - 190, klo 18.37 - 20.04
	Rintamäki-Ovaska Tiina Salminen Mikko J. Ala-Reinikka Tapani	jäsen jäsen valtuuston puheenjohtaja	
	Stenberg Stefan	valtuuston I varapuheenjohtaja	
	Sederholm Camilla	valtuuston II varapuheenjohtaja	
	Harju Marianna	yhdyskuntatoimen johtaja	
	Söderström Camilla Jahnsson Markus	hallintojohtaja tiedottaja	
Käsitellyt asiat	170 - 190		
Allekirjoitukset	Veronica Rehn-Kivi puheenjohtaja Hyväksytty 07.09.2021	Camilla Söderström pöytäkirjanpitäjä	
	Johan Johansson pöytäkirjantarkastaja Tarkastettu 12.09.2021		
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 13.09.2021		
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulunhoitaja		

Kaupunginhallitus	§ 170	06.09.2021
-------------------	-------	------------

Kokouksen järjestäytyminen

KH 06.09.2021 § 170

Kaupunginhallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus valitsi jäsen Johan Johanssonin pöytäkirjantarkastajaksi.

Kaupunginhallitus

§ 171

06.09.2021

Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

KH 06.09.2021 § 171

Kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja voivat kuntalain 92 §:n mukaan ottaa hallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain lain nojalla siirretty hallituksen alaisen toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisena on tehnyt päätöksen.

Kuntalain mukaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Kaupunginhallitukselle on lähetetty toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Otsikko-/päättösluettelo on esityslistan oheismateriaalina luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi kaupunginhallituksen jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta kaupunginjohtajalle tai hallintojohtajalle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Toimielinten päätösten otsikkoluettelo
Viranhaltijapäätösten päättösluettelo (Extranet)

Kaupunginhallitus

§ 172

06.09.2021

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen muuttaminen

KH 06.09.2021 § 172

822/00.04.01.01/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n toimialana on harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien hankintayksiköiden, kuntien, kuntayhtymien sekä näiden tytäryhteisöjen ja -säätiöiden kanssa tuottamalla niille tilapäisen työvoiman vuokraukseen ja henkilöstöhankintaan liittyviä palveluita sekä omistaa toimintaansa liittyviä osakkeita ja kiinteistöjä. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016 mahdollisine muutoksineen) tarkoittamassa mielessä osakkeenomistajiensa sidosyksikkönä.

Kauniaisten kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 0,95 %.

Yhtiön tarkoituksena on omistaja-asiakkaiden tilapäisen ja määräaikaisen työvoiman saatavuuden turvaaminen kilpailukykyisesti kaikissa tilanteissa. Tarkoituksensa täyttämiseksi yhtiö muun muassa rekrytoi, välittää ja vuokraa omistaja-asiakkaiden tarvitsemaa työvoimaa sekä ylläpitää työntekijäreserviä. Lisäksi yhtiö kehittää ja tuottaa yhteistyössä omistajiensa kanssa muita palveluja ja toimintamalleja asiakkaiden palvelutarpeiden kustannustehokkaaksi täyttämiseksi tarkoitustaan vaarantamatta.

Osakassopimuksen muutokset

Yhtiön osakassopimusta on viimeksi päivitetty vuonna 2014. Yhtiö ja osakkaat ovat tunnistaneet tarpeen päivittää osakassopimusta vastaamaan paremmin kaikkien osapuolten tulevaisuuden palvelutarpeita ja olosuhteita huomioiden myös pyrkimyksen hallituskokoonpanon tiivistämiseen. Osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen päivittämisessä on huomioitu yhtiön uusi omistajastrategia.

Osakassopimusta esitetään nyt päivitettäväksi olennaisilta osin seuraavasti:

- Kaikki omistajat (myös pääomistajien konserniyhteisöt) ja yhtiö tulevat osakassopimuksen osapuoliksi
- Tarkoituksena on, että yhtiön omistuspohjaa voidaan laajentaa sidosyksikköasema säilyttäen, jos se katsotaan perustelluksi
- Hallituksen kokoonpanoa täsmennetään niin, että hallituksen jäsenmääräksi sovitaan 9 nykyisen 10 sijaan ja että varajäsenistä luovutaan. Päivitetyn sopimuksen mukaan Helsinki nimeää 5 jäsenen sijaan 4 jäsentä, joista yksi nimetään puheenjohtajaksi. Espoo ja Vantaa nimeävät molemmat 2 jäsentä entiseen tapaan ja yksi jäsen nimetään muiden osakkaiden kuin Helsingin, Espoon ja Vantaan toimesta. Osakkaat

sitoutuvat lisäksi tekemään hallitusvalintojen osalta yhteistyötä sen varmistamiseksi, että valittavilla hallitusjäsenillä on kuntalain mukaisesti yhtiön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

- Yhtiön sidosyksikköasemaa tukemaan osakassopimuksessa sovitaan omistajakokouksesta, joka korvaa neuvottelukunnan yhtiön osakkeenomistajien yhteistyöelimenä. Omistajakokous on riippumaton yhtiöstä, se ei ole yhtiön toimitelin eikä tee yhtiötä tai osakkaita sitovia päätöksiä. Omistajakokouksen jäseniä ovat kaikki yhtiön osakkeenomistajat. Omistajakokous kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.
- Omistajakokouksen tarkoituksena on seurata yhtiön omistajastrategian toteutumista sekä käsitellä ja muodostaa osakkeenomistajien näkemystä yhtiön toiminnan kannalta merkittävistä asioista ennen mahdollista asiaan liittyvää päätöksentekoa. Tällaisia asioita ovat muun muassa yhtiön strategian kehittäminen ja päivittäminen, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen muutokset sekä yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat, jotka edellyttävät osakkeenomistajien yhteistä valmistelua ja linjauksia sekä osakkeenomistajien kulloinkin käsiteltäväksi nostamat asiat.
- Osakassopimuksessa sovitaan myös omistajakokouksen lisäksi, että
  - yhtiön ja osakkaiden HR-johdon välillä järjestetään vähintään kerran vuodessa yhteinen tapaaminen osakkaiden strategisen tason henkilöstöjohtamiseen liittyvistä asioista, yhtiön palvelutuotteiden sisällöstä ja niiden soveltumista osakkaiden henkilöstöprosessien tukemiseen ja yhteistyöstä osakkaiden HR-johdon ja yhtiön välillä, sekä että
  - yhtiön ja osakkaiden välisen asiakastyön kehittämiseksi ja vahvistamiseksi järjestetään säännöllisesti asiakasfoorumi. Foorumissa käsitellään esimerkiksi asiakastyytyvää osakkeenomistaja-asiakkaiden palvelutarpeiden täyttymistä sekä jaetaan kokemuksia omistaja-asiakaskohtaisista toimintamalleista.
- Osakkaat sitoutuvat neuvottelemaan yhtiön hallituksen nimeämiseen liittyvistä periaatteista ja toimintatavoista yhtiön päivitetyn osakassopimuksen mukaisten toimintamallien vakiintumisen jälkeen viimeistään vuoden 2023 aikana tai jo aikaisemmin, jos yhtiön omistuspohja muuttuu olennaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon käynnissä olevan uudistuksen johdosta.
- Osakkaat pyrkivät keskittämään tilapäisen ja määräaikaisen työvoiman vuokrausta koskevat ostonsa yhtiöön. Yhtiön ja osakkaiden välillä solmitaan palvelusopimukset, joissa määritellään tarkemmin yhtiön palvelujen sisältö ja ehdot.

Kaupunginhallitus

§ 172

06.09.2021

- Lisäksi sopimuksessa määrätään, että osakkaat eivät saa harjoittaa yhtiön kanssa kilpailevaa toimintaa ja osakkaita koskevista rajoitteista osakkeiden myymiseen ja panttaamiseen.

Osakassopimusluonnos on **liitteenä**.

Yhtiöjärjestysmuutos

Osakassopimuksen muuttamisen yhteydessä on tarpeen myös päivittää yhtiön yhtiöjärjestystä, jossa tullaan samalla huomioimaan yhtiön velvollisuus noudattaa Helsingin kaupungin konserniohjetta.

Yhtiöjärjestysluonnos on **liitteenä**.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n tuleva yhtiökokous

Omistajien hyväksyttyä Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n uuden osakassopimuksen järjestetään yhtiökokous, jossa käsitellään osakassopimusmuutokset liitteen mukaisina yhtiön puolelta sekä hyväksytään päivitetty yhtiöjärjestys liitteen mukaisena luonnoksena.

Yhtiökokouksessa päätetään myös hallituskokoonpano päivitetyn yhtiöjärjestyksen mukaisena. Näin ollen hallituksen jäsenmääräksi vahvistetaan yhdeksän jäsentä ja nykyiset varajäsenet eivät jatka hallituksessa hallituskokoonpanon pysyessä muutoin ennallaan.

Osakassopimus- ja yhtiöjärjestysmuutokset on valmisteltu suurimpien osakkeenomistajien edustajien kesken sekä käyty läpi omistajien kokouksessa kesäkuussa 2021. Muutosehdotukset ovat perusteltuja ja vastaavat yhtiön toiminnan sekä osakkaiden yhteistyön ja palveluostojen kehittämisen suuntaa.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 17 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan ja omistajaohjauksen kehittämisestä ja toteuttamisesta. Hallintosäännön 13 §:n mukaan kaupunginjohtaja osallistuu tai nimeää kaupungin edustajan eri yhteisöjen yhtymä- ja yhtiökokouksiin ja antaa edustajalle ohjeet kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, ellei kaupunginjohtaja katso asioiden luonteen edellyttävän ohjeiden antamista kaupunginhallituksen toimesta tai se lain tai muun määräyksen johdosta on välttämätöntä.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakassopimuksen muuttamisen liitteenä olevan luonnoksen mukaisena ja valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään siihen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaikki muut Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n omistajat omalta osaltaan hyväksyvät muutetun osakassopimuksen liitteen mukaisena.

Kaupunginhallitus

§ 172

06.09.2021

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupungin edustajaa yhtiökokouksessa hyväksymään osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen liitteiden mukaisesti, sekä hallituskokoonpanon uuden yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Osakassopimusluonnos
Yhtiöjärjestysluonnos

Jakelu:

Seure Henkilöstöpalvelut Oy
Muut osakkaat

Kaupunginhallitus

§ 173

06.09.2021

Rakennuttajainsinöörin viran (194001) lakkauttaminen ja projekti-insinöörin toimen (195005) perustaminen

KH 06.09.2021 § 173

815/01.01.00.00/2021

Lisätiedot:

henkilöstöjohtaja Ulla Palmroos, puh. 040 670 8856
rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Rakennuttajainsinööri (194001) on irtisanoutunut virastaan siten, että hänen viimeinen työpäivänsä Kauniaisten kaupungin palveluksessa on 30.9.2021. Rakennuttajainsinöörin vakanssi on vanhaa perua ja aiemman tehtäväsisällön vuoksi jäänyt viraksi, vaikka tätä vastaava projekti-insinöörin vakanssi on myöhemmin perustettu tilakeskukseen toimena, eikä virka tehtävien hoidossa enää ole tarpeen.

Rakennuttajainsinöörin vakanssin vapauduttua on perusteltua lakkauttaa kyseinen virka ja perustaa sen tilalle toinen projekti-insinöörin toimi.

Kyseessä on välttämätön resurssi talonrakennusinvestointien toteutuksen kannalta. Kaupungin investointiohjelma on laaja ja odotettavissa on lisää hankkeita mm. koulujen tarpeista johtuen. Projekti-insinöörin tehtäviin kuuluu mm. talonrakennushankkeiden suunnittelun kilpailuttaminen, suunnittelun ohjaus, urakoiden kilpailuttaminen sekä toteutus- ja takuuvaiheen rakennuttajan tehtävät.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää lakkauttaa rakennuttajainsinöörin viran (194001) 1.10.2021 lukien ja perustaa samasta ajankohdasta lukien projekti-insinöörin toimen (195005) kaupungin tilakeskukseen.

Samalla kaupunginhallitus päättää tilakeskuksen projekti-insinöörin toimen tehtäväkohtaiseksi palkaksi Teknisen sopimuksen palkkaryhmä III, taso 8 mukaisen palkan, kuten toisessakin tilakeskuksen projekti-insinöörin toimessa on.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 174

06.09.2021

Helsingfors förvaltningsdomstols begäran om utlåtande med anledning av att besvär anförts mot stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76 (beslut om två planbestämmelsers betydelse i detaljplanen Ak 108)

KH 06.09.2021 § 174

173/10.02.03/2021

Mer information:

markanvändningschef Minna Penttinen, tfn 050 3829 313
fornamn.efternamn@grankulla.fi

En kommuninvånare har sänt stadsstyrelsen ett brev, som inkom 30.6.2020, i vilket hen anhöll att stadsstyrelsen skulle ta ställning till betydelsen av två detaljplanebestämmelser.

Bestämmelserna som anhållan gäller ingår i detaljplaneändringen Ak 108, som fastställdes av miljöministeriet 19.1.1990.

Begäran gäller tolkningen av två planbestämmelser:

- *Nummerserie, var den första siffran anger största tillåtna antal bostäder på byggnadsytan, den romerska siffran anger största tillåtna antal våningar samt det sista talet största tillåtna våningsytan i kvadratmeter. (på plankartan står det t.ex.: 2 II 400)*
- *Kvartersområde för fristående småhus. Bilplatser bör reserveras minst två per bostad.*

Oberoende av det, som i denna stadsplan bestämts om tillåten våningsyta, får i byggnad som uppförts före denna stadsplan blivit fastställd, utföras reparationer som är jämförbara med nybyggnadsåtgärder. (beteckning på plankartan: AO-8)

Ärendet har i flera repriser behandlats i stadens beslutsfattande organ. Samhällstekniska utskottet behandlade ärendet vid sina sammanträden 9.2.2021 § 19 och 30.3.2021 § 41, medan stadsstyrelsen behandlade det vid sammanträdena 15.2.2021 § 29 och 12.4.2021 § 76

Besvär har anförts hos Helsingfors förvaltningsdomstol över stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76 (**bakgrundsmaterial**).

Helsingfors förvaltningsdomstol har anmodat stadsstyrelsen att med anledning av detta besvär ge ett utlåtande om beslutet 12.4.2021 § 76 (**bakgrundsmaterial**).

Utlåtandet ska enligt begäran om utlåtande ges till förvaltningsdomstolen senast 7.7.2021. Grankulla stad har fått förlängd tidsfrist för att ge utlåtandet. Utlåtandet ska lämnas till förvaltningsdomstolen senast 10.9.2021.

Besväret gäller följande två planbestämmelser i detaljplanen Ak 108 och tolkningen av dem:

Kaupunginhallitus

§ 174

06.09.2021

- *Nummerserie, var den första siffran anger största tillåtna antal bostäder på byggnadsytan, den romerska siffran anger största tillåtna antal våningar samt det sista talet största tillåtna våningsytan i kvadratmeter. (på plankartan står det t.ex.: 2 II 400)*
- *Kvartersområde för fristående småhus. Bilplatser bör reserveras minst två per bostad.*

Oberoende av det, som i denna stadsplan bestämts om tillåten våningsyta, får i byggnad som uppförts före denna stadsplan blivit fastställd, utföras reparationer som är jämförbara med nybyggnadsåtgärder. (beteckning på plankartan: AO-8)

Stadsstyrelsen beslutade 12.4.2021 § 76 att godkänna stadens ledande byggnadsinspektörs och planläggares redogörelse för och tolkningsförslag om ovanstående två planbestämmelser (**bakgrundsmaterial**).

Grankulla stadsstyrelse har inte något att tillägga till ärendet om tolkningen av dessa två planbestämmelser, som redan tidigare har behandlats och avgjorts.

Stadsstyrelsen framhåller dock följande:

Tillståndsförfarande och tillståndsprövning

Enligt 124 § i markanvändnings- och bygglagen ska kommunens byggnadstillsynsmyndighet övervaka byggandet med tanke på det allmänna intresset samt för sin del se till att det som bestäms i markanvändnings- och bygglagen och med stöd av den iakttas i samband med byggandet. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet innehar beslutanderätten också om bygglov, åtgärdstillstånd, rivningslov och tillstånd för miljöåtgärder (130 § i markanvändnings- och bygglagen). Då ett bygglov ska beviljas överväger byggnadstillsynsmyndigheten också i enlighet med 135 § i markanvändnings- och bygglagen om byggprojektet överensstämmer med den gällande detaljplanen. Utöver det bedömer byggnadstillsynsmyndigheten mindre undantag i anslutning till bygglov (175 § i markanvändnings- och bygglagen) och förutsätter vid behov undantagsbeslut .

Staden gör upp detaljplanen, men det är byggnadstillsynsmyndigheten som har befogenheterna att tillämpa planen. Detaljplanebestämmelser är dock inte alltid fullkomligt entydiga. I dylika fall är det byggnadstillsynsmyndighetens uppgift att med utgångspunkt i sin egen uppfattning om saken och sina tidigare beslut bedöma hur bestämmelsen ska tillämpas på det aktuella fallet.

Byggnadstillsynsmyndigheten ber också ofta planläggaren om utlåtande i saken, och utlåtandet beaktas i behandlingen av tillståndet. Då man talar om tillståndsprövning bör man beakta att beslutsfattandet alltid är bundet av likställighetsprincipen. En tjänstemans tjänsteansvar kan dock inte bindas till tidigare tjänsteinnehavares beslut som eventuellt har fattats på felaktiga grunder. En tjänsteinnehavare utför alltid tillståndsprövning på eget tjänsteansvar.

Enligt stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76 är tolkningarna av de aktuella bestämmelserna följande:

*Oberoende av det, som i denna stadsplan bestämts om tillåten våningsyta, får i byggnad som uppförts före denna stadsplan blivit fastställd, utföras **reparationer som är jämförbara med nybyggnadsåtgärder**.*

Bestämmelsen har gjorts upp för att ge möjlighet att underhålla och reparera byggnader som uppförts före stadsplanen blivit fastställd inom den omfattning de enligt sina lagakraftvunna bygglov hade vid den tidpunkt då detaljplanen trädde i kraft (19.1.1990). Då tas ingen ställning till den utnyttjade byggrätten i anslutning till behandlingen av eventuella bygglov eller åtgärdstillstånd som underhålls- och reparationsarbetet kan kräva. Detaljplanebestämmelsen ger dock inte möjlighet att förstora eller bygga ut en byggnad som uppförts före stadsplanen blivit fastställd utan att det påverkar den utnyttjade byggrätten för fastigheten. Detta innebär alltså att bestämmelsen om *reparationer som är jämförbara med nybyggnadsåtgärder* avser heltäckande eller genomgripande förnyande av en befintlig del av byggnaden som har byggts med grund i ett beviljat bygglov.

Då en planläggare gör upp en detaljplan eller en detaljplaneändring bör planläggaren se till så det inte uppstår en situation där det blir omöjligt att underhålla en befintlig byggnad inom planområdet eller där den befintliga byggnadens existensberättigande på fastigheten kan ifrågasättas, om inte genomförandet av planen uttryckligen förutsätter att byggnaden rivs. I detaljplanen som det nu är tal om har möjligheten att bevara och underhålla befintliga byggnader säkerställts med precis den detaljplanebestämmelsen vars tolkning nu är föremål för diskussion.

Byggrätt (t.ex. 2 II 400)

Byggrätten som anvisas i detaljplanen har anvisats för varje tomt enligt övervägande i planläggningsskedet. Detaljplanen har blivit godkänd enligt en juridisk process, vilket innebär att också byggrätten är juridiskt bindande. Vid tillståndsprövning tolkar byggnadstillsynsmyndigheten alltid de gällande planbestämmelserna vid tidpunkten ifråga (135 § i markanvändnings- och bygglagen).

Om ansökan gäller ett bygglov för en tomt där den nyttjade våningsytan ökar, så granskas tomtens byggrätt som helhet. Då ska projektets planerare redogöra för den nyttjade våningsytan på tomten, inklusive byggnader som uppförts före stadsplanen har trätt i kraft. Efter att ha granskat och godkänt ovan nämnda redogörelse bedömer byggnadstillsynsmyndigheten i vilken utsträckning byggrätten enligt detaljplanen har nyttjats på fastigheten ifråga och hur mycket byggrätt som återstår. Det är då fråga om en bedömning vid den tidpunkt tolkningen görs, angående huruvida lovet som då söks kan beviljas. Bedömningen av våningsytan görs enligt den tolkning av våningsytan som är praxis vid den tidpunkt då bedömningen görs, och den tillämpas på samma sätt även på byggnader som uppförts före stadsplanen har trätt i kraft.

Kaupunginhallitus

§ 174

06.09.2021

Till slut:

Grankulla stad konstaterar att tolkning av planbestämmelserna i en situation som denna, då det inte finns något anhängigt projekt som bestämmelserna ska tillämpas på, är teoretiskt och irrelevant. De tidigare projekt som har förutsatt tolkning av planbestämmelserna ifråga har behandlats och loven som beviljades för dem har vunnit lagakraft för flera år sedan, varvid ingen orsak föreligger att ta upp dem på nytt.

Med grund i det som anføres ovan anhåller stadsstyrelsen aktningsfullt att Helsingfors förvaltningsdomstol ska förkasta besväret.

Ställföreträdande stadsdirektör Marianna Harju:

Stadsstyrelsen beslutar att ge utlåtandet som framgår ur beredningstexten som sitt svar på Helsingfors förvaltningsdomstols begäran om utlåtande med anledning av att besvär anförts mot stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76 (beslut om två planbestämmelsers betydelse i detaljplanen Ak 108).

.....

Det antecknades i protokollet, att ledamot Tiina Rintamäki-Ovaska avlägsnade sig från mötet under behandlingen av detta ärende (jäv, generalklausul).

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bakgrundsmaterial:

Besvärsskriften med bilagor
Helsingfors förvaltningsdomstols begäran om utlåtande
Stadsstyrelsens beslut 12.4.2021 § 76

Distribution:

Helsingfors förvaltningsdomstol

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024

YLV 31.08.2021 § 82

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
vs. kuntatekniikan projekti-insinööri Timo Pakarinen, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka liitetään yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 15.6.2021 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2022 - 2024 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2021 mennessä. Lausunnon toimittamiseen on pyydetty ja saatu lisäaikaa 7.9.2021 saakka. Perussopimuksen mukaista lausuntoa pyydetään:

- Strategiasuunnitelmasta
  - Näkemys seudun keskeisistä, HSL:n toimintaan liittyvistä haasteista sekä muu evästys HSL:n strategiatyöhön
  - HSL:n tuleva rooli muuttuvassa toimintaympäristössä, erityisesti mahdolliset painopisteen muutokset
- Taloussuunnitelmasta
  - HSL:n kestävä talous ja joukkoliikenteen rahoituksen yhtälö
  - Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin sekä kuntakohtaisen alijäämän kattaminen (tai ylijäämän käyttö) TTS-kaudella
  - Lipputulotavoitteet TTS-kaudella
- Toimintasuunnitelmasta
  - Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet sekä mittarit
  - Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
  - Näkemys Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisestä

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on myös julkaistu internet-osoitteessa:

<https://www.hsl.fi/paatoksenteko> Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 15.6.2021

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Strategiasuunnitelma ja strategiset tavoitteet

Perussopimuksen mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian, joka toimii lähtökohtana valmisteltaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä ohjaa HSL:n toimintaa, kehittämistä ja tavoitteiden laadintaa. HSL:n uusi hallitus nimetään alkusyksystä ja se laatii uuden strategian vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2017 strategiassa arvoiksi on tunnistettu neljä tärkeää asiaa: yhdessä, ihmiselle, vastuullisesti ja kunnianhimoisesti. Arvot tukevat jokapäiväistä työtä ja ne ohjaavat tekemistä strategian suuntaisesti eteenpäin. Voimassa olevassa strategiassa on viisi painopistettä:

- 1) erinomainen asiakaskokemus,
- 2) tehokas runkoverkko,
- 3) ennakointi ja uudistuminen,
- 4) aktiivinen yhteistyö sekä
- 5) kestävä talous.

Keskeisiä tulevan TTS-kauden toiminnan strategisia tavoitteita ovat:

- joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
- palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
- joukkoliikenteen rahoitus on kestäväällä pohjalla.

Tiivistelmä keskeisistä TTS-suunnitelman lähtökohdista

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa koronapandemian tilanteessa on edelleen vaikeaa. Pandemian kesto ja sen vaikutus tulevaan kehitykseen on luonnollisesti merkittävin epävarmuustekijä, jonka vuoksi niin matkustajamäärien kuin lipputulokertymien ennustaminen on haasteellista.

Matkustajamäärien kehityksen osalta alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 sisältää neljä erilaista skenaariota kehityskulusta vuoteen 2024 saakka. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu skenaarioon, jossa matkustus vuonna 2022 on -25% vuoden 2019 tasosta. Vuonna 2023 matkustajamäärät ovat -14 % alle vuoden 2019 ja vuonna 2024 jäädytään vielä -8 % vuoden 2019 tasosta. Skenaarioita tarkennetaan syksyllä 2021 ja silloin huomioidaan kesän aikana tapahtunut yleinen kehitys sekä matkustuksen palautuminen rokotusten ja rajoitusten purkamisen edetessä.

Traficommin toukokuussa 2021 myöntämään koronatukeen liittyviä ehtoja, jotka rajoittavat merkittävästi HSL:n toimivaltaa palvelutason muutoksissa ja lippujen hinnoittelussa. Valtionavustusta voidaan periä takaisin, mikäli HSL laskee joukkoliikenteen palvelutasoa (linjakilometrit) tai nostaa asiakaslippujen hintoja tuen ehtojen vastaisesti. Tukiehtojen mukaan joukkoliikenteen lippujen hintoihin hyväksytään taloustilanteen parantamiseksi tehtävät enintään indeksikorotuksen mukaiset korotukset.

Näkyvin uudistus on vuosien 2022-2023 aikana käyttöön otettava lippujen tilipohjainen taustajärjestelmä. Tilipohjaiseen järjestelmään siirtyminen

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

mahdollistaa lipputuotteistuksen merkittävän uudistamisen, kun lippu siirtyy fyysiseltä HSL-kortilta taustajärjestelmään. HSL siirtyy tilipohjaiseen taustaan vaiheittain kesästä 2022 alkaen.

Suuria lähivuosien liikennejärjestelmän investointihankkeita ovat muun muassa Espoon kaupunkirata, bussien runkoverkon laajentaminen, metron jatkaminen Kivenlahteen asti sekä Raide-Jokeri Helsingistä Espooseen.

Bussiliikenteen suunnitelmakauden hankkeista ja työmaista johtuvat muutokset käsittävät uusia linjavarauksia ja vuorojen lisäyksiä, jotka ovat vaikutuksiltaan vähäiset Kauniaisten kannalta. Koronapandemian johdosta on varauduttu supistamaan lähijunaliikenteen tarjontaa säännöllisestä junaliikenteestä 12.12.2021 alkaen. Palvelutason heikennykset rantaradalla koskevat L-junan viimeistä lähtöä Helsingistä ja aamun ensimmäistä lähtöä Kirkkonummelta, sekä yhtä U-junan lähtöä.

HSL-alueen laajeneminen on myöhentynyt vuodesta 2022 vuoteen 2024, Järvenpään kaupungin liittyessä mahdollisesti Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän jäseneksi.

Toimintatulot ja kuntaosuudet

HSL:n toimintatulot koostuvat pääosin kuntaosuuksista ja lipputuloista. Muita tuloja ovat mm. valtionavustukset ja tuet sekä tarkastusmaksut. HSL:n toimintatulot vuonna 2022 ovat yhteensä 759,5 milj. euroa. Kasvu kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna on 57,8 milj. euroa (8,2 %). Merkittävä kasvu edellisvuoteen verrattuna johtuu vuosien 2020-2021 ennustetun alijäämän kattamisesta, josta syntyy nostotarvetta erityisesti kuntaosuuksiin. Toimintatulojen arvioidaan olevat 826,9 milj. euroa vuonna 2023 ja 849,0 milj. euroa vuonna 2024.

Vuonna 2022 arvioidaan kertyvän lipputuloja yhteensä 285,5 milj. euroa. Vuoden 2019 toteumaan verrattuna lipputulokertymä vähenee noin -25 %. Lipputulojen arvioidaan olevan 331,3 milj. euroa vuonna 2023 ja 351,3 milj. euroa vuonna 2024.

Menot, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuuslaskelmat taloussuunnitelmakaudelle 2022-2024 on esitetty **oheismateriaalissa**.

Kuntaosuudet vuonna 2022 ovat yhteensä 456,1 milj. euroa. Kauniaisten kuntaosuudeksi esitetään 1,706 milj. euroa, mikä tarkoittaa kuluvan vuoden ennusteeseen (n. 1,1 milj. euroa) n. 0,6 milj. euron korotusta. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 60,1 % kuntayhtymän menoista (keskimääräinen subventio-% on 60,1). Kuntaosuudet vuonna 2023 ovat yhteensä 478,1 milj. euroa ja vuonna 2024 479,8 milj. euroa.

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,8 milj. euroa vuosina 2022-2024. MAL-sopimuksissa sidottua

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

ilmastoperusteista tukea on arvioitu saatavan 3,5 milj. euroa vuosina 2022-2024. Tuet on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Tarkastusmaksu on ollut 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Vuonna 2022 tarkastusmaksuun tullaan esittämään korotusta. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa vuosina 2022-2024, joista kirjataan luottotappiota/-varauksia yhteensä noin 1,6 milj. euroa vuonna 2022. Tarkastusmaksutuotot on laskettu TTS:ään voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun mukaisina.

Muut toimintatulot 2021 ovat 4,6 milj. euroa käsittäen lähinnä vuokratuloja, korvauksia tarkastustoiminnasta sekä palvelumaksuja.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2022 ovat yhteensä 728,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2021 ennusteesta 8,1 milj. euroa (1,1 %). Vuonna 2023 toimintamenojen arvioidaan olevan 796,7 milj. euroa ja 818,6 milj. euroa vuonna 2024.

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 695,2 milj. euroa vuonna 2022, 95,5 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Vuosina 2023-2024 palveluiden ostomenot ovat 763,6 milj. euroa ja 785,0 milj. euroa.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2022 yhteensä 512,0 milj. euroa, joka on 70,3 % HSL:n toimintamenoista. Alla olevassa taulukossa on eritelty eri joukkoliikennemuotojen osuuksia kustannuksista:

Taulukko:

Arvioidut ope- rointikulut, milj. euroa	Bussi	Juna	Metro	Raitiotie	Lautta
2021	319,3	91,3	43,4	54,3	3,8
2022	319,1	82,8	47,0	57,9	4,5
2023	316,8	82,4	56,0	60,6	4,0
2024	312,1	86,5	56,6	70,1	4,5

Muut HSL:n pienemmät menot on eritelty alla:

- Henkilöstömenot ovat 24,1 milj. euroa vuonna 2022
- Muita palveluja kuin operaattori- ja infrapalveluja ostetaan vuonna 2022 36,1 milj. Näitä ovat esim. markkinointi- ja asiantuntijapalvelut, IT-palvelut sekä huolto- ja vartiointipalvelut
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin on vuodelle 2022 varattu 1,0 milj. euroa
- Vuokramenot vuonna 2022 ovat 4,8 milj. euroa
- Muut menot vuonna 2022 ovat 2,9 milj. euroa

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Vuonna 2022 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 147,1 milj. euroa. Infrakulut kasvavat TTS-kaudella merkittävästi. Vuonna 2023 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 196,5 milj. euroa ja vuonna 2024 yhteensä 209,3 milj. euroa.

Kauniaisten kaupungilla ei tällä hetkellä ole laskutettavia infrakuluja. Kauniaisten maksettavan osuuden arvioidaan olevan 0,361 milj. euroa v. 2022. Jatkossa Espoon kaupunkiratahankkeen myötä myös Kauniaisille muodostuu laskutettavia infrakorvauksia. Infrakorvaussopimuksen periaatteiden mukaisesti puolet hankkeen pääomakustannusten arvosta vähennetään ko. kuntien oman joukkoliikenteen infrakorvauslaskutuksen yhteydessä.

Kuntayhtymän investointimenot ovat 25,0 milj. euroa vuonna 2022, 14,0 milj. euroa vuonna 2023 ja 9,0 milj. euroa vuonna 2024. Suurin osa kuntayhtymän suunnitelmavuosien poistoista liittyy vuonna 2018 päättyneeseen lippu- ja informaatiojärjestelmähankkeeseen (LIJ) ja tämän jälkeiseen järjestelmäkehitykseen.

Rahoitustulot ja -menot: HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024 sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset. Mikäli talous kehittyy kevään 2021 osavuositarkastuksen mukaisena, lainaa ei tarvitse nostaa lisää vuonna 2021. Alustava TTS-suunnitelma ei myöskään sisällä uuden talousarviolainan kuluja vuosille 2022-2024. Tilanne tarkennetaan lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan syksyllä.

Tilikauden 2022 ylijäämäksi arvioidaan 12,7 milj. euroa ja sillä katetaan edellisiltä vuosilta kertyvää alijäämää.

Esitys lausunnoksi:

Strategiasuunnitelma

HSL:n strategia on kiteytetty yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa yhdistyvät liikennejärjestelmä ja maankäyttö. Näiden näkökulmien yhdistäminen on tärkeää ja on hyvä, että HSL tuo sitä strategiassaan vahvasti esille. Liikenne on osa seudun kokonaisuutta ja haasteena onkin saada asukkaiden liikkumisen tarpeet huomioitua myös pienessä mittakaavassa, eikä vain liikkujien massana. Useassa tutkimuksessa jo huomioitu etätyön lisääntyminen ja sen kautta muuttunut liikkumisen tarve voi olla haaste, mutta myös mahdollisuus.

HSL:n visio olla maailman toimivin kaupunkiseutu on kunnianhimoinen, mutta vähempään ei pidäkään tyytyä. Tavoite on syytä pitää aina päällimmäisenä mielessä liikenteen palveluiden kehittämisen kokonaiskuvassa.

Lausuntoaineistossa esiintuodut uuden TTS-kauden linjaukset (Takaisin kasvu-uralle, Joukkoliikenteen menestystarina jatkuu muuttuneena, Yhdessä kohti seudun parempaa ja puhtaampaa tulevaisuutta) vaikuttavat onnistuneilta, tähän

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

aikaan, tilanteeseen ja toimintaympäristöön sopivilta. Linjauksista on edelleen johdettu kuntayhtymän uudet strategiset tavoitteet vuosille 2022-2024 seuraavasti:

1. Joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
2. Palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
3. Joukkoliikenteen rahoitus on kestäväällä pohjalla

HSL:n keskeiset tavoitteet johdetaan strategiasta ja työstetään vuosittaisiksi toimenpiteiksi ja mittareiksi. Uuden strategian valmisteluun on tärkeää ottaa edellisen kauden kokemukset ja toimenpiteiden vaikutukset huomioon.

Asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja myös työmatkojen ulkopuolisiin matkoihin sopivan, tasa-arvoisen liikkumisen mahdollistavan ja samanaikaisesti tehokkaan runkoverkkoon perustuvan järjestelmän toteuttaminen sisältää lähtökohtaisesti ristiriitaa. Tämä herättää kysymyksen, ovatko aiemmat strategiset linjaukset olleet oikein valitut.

Erinomainen asiakaskokemus on ollut jo pitkään ensimmäinen prioriteetti. Tämä näkyy hyvin myös tarkemmissa tavoitteissa, mm. asiakastutkimusten monipuolistamisessa ja asukkaiden osallistamisessa suunnitteluun. Osallistamisen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Kehittyneen palvelumuotoilun avulla tähän voidaan myös vastata ottamalla käyttäjien palaute aidosti huomioon. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. Ristiriita suhteessa valittuun vahvaan runkolinjapainotukseen on ilmeinen. HSL:n tuleekin rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä. Asiakkuuden käsitettä on myös pidettävä yllä, sillä myös nykyisten yksityisautoilijoiden tai satunnaisten matkustajien huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina on havainnoitava selkeästi. Tällä on suuri merkitys joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa strategian mukaisesti. Joukkoliikenteen kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi ja sujuvammaksi kuin yksityisautoilu. Suurin potentiaali kestävästi liikkumisen kasvua kohti on yksityisautoilijoiden siirtymisellä joukkoliikenteeseen. Koetun sujuvuuden edistäminen onnistuu parhaiten konsultoimalla joukkoliikenteen asiakkaita. Tietyssä mielessä myös jäsenkunnat ovat HSL:n asiakkaita, ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ja suunnitteluun osallistaminen nykyistä enemmän tulisi myös olla tavoitteistossa.

Toisena strategisena painopisteenä on edellisellä kaudella ollut tehokas runkoverkko. Liikenteen maltillinen keskittäminen runkolinjoihin on perusteltua tehokkaan liikennemassan liikuttelussa, mutta paikallisiin liikkumistarpeisiin kohdistetaan strategisessa tavoitteiden asettelussa liian vähän huomiota. Runkolinjaverkostoon ja hyvin liityntyhteyksiin perustuvat matkakaketjut edistävät parhaimmillaan joukkoliikenteen tehokkuutta, sujuvuutta, luotettavuutta ja tehokasta maankäyttöä, mutta järjestely on samalla omiaan lisäämään tarvittavia vaihtoja. Vaihto on matkustajan kannalta aina sujuvuutta heikentävä tekijä, joka pidentää matka-aikaa ja saattaa vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Tämä saattaa kääntyä strategisiksi tavoitteiksi.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

ja hyvää saavutettua kehitystä vastaan aiheuttamalla henkilöautoliikenteen lisääntymistä.

Runkolinjat ovat omimmillaan raideliikenteessä sekä ruuhka-aikojen työmatkaliikenteessä. Tiiviin seudun vetovoima voi liikennejärjestelmän osalta perustua raideliikenneverkostoon pohjautuvan liikennejärjestelmän hyvään palvelutasoon. Etätyön lisääntyessä suurin liikkumistarpeen kasvu ei kuitenkaan kohdistu ruuhka-aikojen työmatkaliikenteeseen, vaan vapaa-ajan toimintoihin. Panostaminen runkoverkkoon ei saa johtaa yhteyksien liialliseen karsimiseen paikallisella tasolla. Bussilinjoja on mahdollista suunnitella vapaammin ja koota matkustajia, vaikka hieman kierrellenkin. Monelle on tullut ikävänä yllätyksenä runkolinja-käsitteen laajentaminen koskemaan myös bussilinjoja, mikä on havaittavissa tuoreimmista MAL-barometrin tuloksista. Lisääntyvät vaihdot koetaan palvelutasoa alentavana tekijänä. Keskeinen edellytys tässä onnistumiselle ovat sujuvat liityntäyhteydet ja miellyttäviksi koetut vaihtopaikat.

MAL-barometrin tuloksien mukaan vuonna 2017 60 % asukkaista oli sitä mieltä, että joukkoliikenteen tiheä vuoroväli on tärkeämpi kuin lyhyt kävelymatka pysäkillä. Vuonna 2021 osuus oli laskenut 51 %:iin. Myös oma joukkoliikenteen pysäkki koettiin tärkeäksi viihtyvyystekijäksi asumisessa. Barometrin tuloksista huomaa, että joukkoliikenteen saavutettavuus, vaikka harvemmin vuoroin on usein tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli.

Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. On erotettava ne yhteystarpeet, jotka eivät kohdistu runkolinjoille vaan esim. lähikouluihin, terveysasemille, harrastuspaikoille ja muihin lähipalveluihin, ja joihin matkaavilla ei usein ole henkilöautoa edes käytettävissään. Tämä paikallistuntemus löytyy parhaiten jäsenkunnilta, joiden näkökulmat tarvitaan nykyistä enemmän mukaan joukkoliikenteen paikallistason suunnitteluun. Strateginen tavoite aktiivisesta yhteistyöstä edellyttää tätä.

Ennakointi ja uudistuminen ovat toki tärkeitä tavoitteita muuttuvassa toimintaympäristössä. Silti ja etenkin koronapandemian vaikutuksista toivuttaessa on entistäkin tärkeämpää keskittyä olennaiseen: joukkoliikenteen järjestämiseen ja kuntayhtymän talouden kestävyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että konsulttivetoisia kehityshankkeita ja –selvityksiä on karsittavissa, ja niiden tulee palvella suoraan perustehtävää.

Taloussuunnitelma

Joukkoliikenteen rahoituksen ja HSL:n talouden järjestäminen kestäväällä tavalla on haastava yhtälö. Etenkin lipputulojen ennakointi ja siitä johdettuna kuntaosuuksien taso tulevana vuosina on koronapandemian vaikutusten johdosta ymmärrettävästi erittäin vaikeaa, mutta näkymien muuttuessa positiivisempaan suuntaan myös talouden ennustettavuus helpottuu. Matkustajamäärät ja lipputulokertymät jäävät myös kuluvana vuonna varmuudella tuntuvasti normaalitasoa alemmas ja ensi vuoden toteutuminen jonkin arvioiduista skenaarioista mukaisena jättää kuntaosuuksiin suuren vaihteluvälin. Kaikissa

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

skenaarioissa on kuitenkin koko TTS-kauden ajan tarve kuntaosuuksien merkittävästi korkeampaan tasoon pandemiaa edeltäneisiin vuosiin verrattuna. Kauniaille arvioitu kuntaosuus vuosille 2022-2024 on n. 1,7 milj. euroa, kun vuoden 2021 kuntaosuudeksi on muodostumassa n. 1,1 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuosina 2023-2024 tilanteen oletetaan vähitellen normalisoituvan ja matkustajamäärien palaavan lähelle aiempaa, vuoden 2019 tasoa.

Sen jälkeen, kun kuntayhtymän talous on saatu tasapainotettua, tulee kuntaosuuksilla aiemmin sovitusti kattaa kokonaiskustannuksista enintään 50 %. HSL:n tulee seurata taloustilannetta aktiivisesti ja informoida siitä jäsenkuntia ajantasaisesti. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta peruste saa olla ainoastaan väliaikainen ja myös kaikki muut käytettävissä olevat keinot talouden tasapainottamisessa on hyödynnettävä. Myös jäsenkuntien taloudellinen tilanne on vaikea ja sote-uudistus tuo mukanaan uusia epävarmuustekijöitä. Ratkaisu väliaikaisesta rahoitusmallista kriisivaiheen ajaksi, jotta 50/50 tavoitteeseen voitaisiin taas päästä, on erittäin kannatettava.

Lipputulotavoitteiden asettaminen vuodelle 2022 on edellä todetusti haasteellista. Traficomien koronatuken ehtojen mukaan lipunhintojen korotukset saavat olla enintään indeksikorotusten suuruiset. Myös palvelutason laskuun sisältyy ehtoja. Talousarvioesitykseen ei sisälly matkalippujen hintojen korotuksia, mutta tukiehtojen sallimat indeksikorotukset ovat tarpeen ja ne tulee ottaa käyttöön. Alennusoikeuksia ei tule laajentaa.

Lipun hintoihin kohdistuu korotuspaineita kuitenkin myös muista syistä. Lukuisat suuret seudulliset infrahankkeet ja yleinen kustannustason nousu lisäävät paineita lipunhintojen nostoon ja myös sen jälkeen, kun koronapandemian tappioista on selvitty. Tilanteen selkiytyttyä lipputulotavoitteet tulee asettaa siten, että tuottojen kasvu vastaa kokonaiskustannusten kasvua.

Liikenteen palvelutason nostoista tulee pääsääntöisesti pidättäytyä niillä linjoilla, joilla se on mahdollista ja joiden osalta kuntayhtymää eivät sido liikennöitsijöiden kanssa tehdyt sopimukset. Myös muista kustannuksia nostavista tekijöistä tulee luopua ja karsia menoja kaikin tavoin. Konsulttitoimeksiantoja voitaneen vähentää ja uusia rekrytointeja lykätä.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2020. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää, eivät ole osanneet tai pystyneet hankkimaan lippua. HSL:n tulee ensisijaisesti panostaa lipun ostamisen helppouteen myös uusia maksutapoja ja myyntikanavia suunniteltaessa. Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Toimintasuunnitelma

Uusien kohderyhmien saaminen mukaan joukkoliikenteen käyttäjiksi on tärkeää kulkumuoto-osuuden nostamiseksi. Tavoitteena onkin kehittää palveluita ja lippujen tuotevalikoimaa asiakkaiden liikkumistarpeita vastaaviksi. Tähän vastaa jäykästi HSL:n tavoite kanta-asiakkuuksista, joilla on jatkuvasti voimassa oleva lippu käytössä. Vakiokäyttäjille kohdistettu kampanja, tuotteena vuosilippu, toki on edullisin vaihtoehto jo olemassa oleville joukkoliikenteen aktiivikäyttäjille, jotka pystyvät sitoutumaan tiettyyn matkustamiseen vuodeksi eteenpäin. Jatkuvasti voimassa oleva lippu palvelee luonnollisesti HSL:n rahoituspuolelta vahvistamista ja lipputulovirran ennakoitavuutta, mutta ei niinkään houkuttele uusia asiakkaita. Kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi lippuvalikoimaan tulisi lisätä joustavia tuotteita ihmisten vaihtelevien liikkumistarpeiden mukaisesti. Lippujen tuotevalikoimasta puuttuvat esimerkiksi parina päivänä viikossa liikkuvan etätyöläisen lippu, satunnaiskäyttäjän sarjalippu ja lyhyiden matkojen edullinen kertalippu. Tämän kaltaiset lipputuotteet houkuttelisivat uusia käyttäjiä joukkoliikenteen asiakkaita ja kannustaisivat satunnaisilla tai lyhyillä matkoilla jättämään auton kotiin. Tällaisia tuotteita voisivat olla esim. 10/30 päivän kuukausilippu, joka aktivoitaisiin päivä kerrallaan 10 vapaavalintaisen päivän aikana kuukaudessa tai kertalippu, joka olisi voimassa esim. 15-20 minuuttia, ja joka olisi hinnaltaan nykyistä kahden vyöhykkeen kertalippua edullisempi. Kertalippu kahteen suuntaan nykytariffein on yksinkertaisesti henkilöautoa selvästi kalliimpi vaihtoehto.

Uusi suunnitteilla oleva tilipohjainen lippujärjestelmä mahdollistaa kenties uusia vaihtoehtoja. Sen sisältö on toistaiseksi kuitenkin vasta konseptointivaiheessa. Huomio kiinnittyy myös siihen, että varsin äskettäin uudistettiin kuntayhtymän lippu- ja informaatiojärjestelmä. Siihen on juuri ehditty tottua, ja se on sinänsä todettu varsin hyvin toimivaksi, joten tulee tarkkaan harkita käyttäjien suuntaan näkyviä suurempia muutoksia lippukategorioiden ja hinnoitteluun. Jatkuvat reitti- ja linjastomuutokset aiheuttavat myös hämmennystä. Liian tiheään tapahtuvat muutokset tekevät joukkoliikenteen käytöstä vähemmän houkuttelevaa. Muutosten hyötyjen tulee olla todellisia ja niiden pitää ylittää muutoksista aiheutuvat haitat. Kaikissa muutoksissa tulee myös ottaa huomioon niiden vaikutukset kuntayhtymän ja sitä kautta omistajien talouteen.

Asiakasvuorovaikutuksen kehittäminen eri kanavia hyödyntäen on tärkeää. Tässä tulee ottaa huomioon asiakasryhmät (lapset, vanhuksat, erityisryhmät), joille blogit ja muut digitaaliset kanavat eivät ole omin tapa asioida. Palautetta tulee voida antaa ilman kirjautumista ja käyttäjätunnusten luomista. Kyselyiden otsikointi on oltava niin selkeää, että sisältö avautuu. Mikäli runkolinjan vahvistaminen tarkoittaa paikallislinjojen lakkauttamista tai yhteyksien muuttamista vaihdolliseksi, on se sanottava avoimesti. Kiinnostavaa olisi myös koota tietoa henkilöautoilijoilta tekijöistä, jotka saisivat heidät siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Solmupisteiden kehittäminen on joukkoliikenteen käytettävyyden kannalta keskeinen osa liikennejärjestelmän matkaketjujen luotettavuuden ja palvelutason

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

parantamista, joten on erittäin kannatettavaa, että niiden toimivuuteen panostetaan ja vaihtojen sujuvuutta tutkitaan.

Vuodelle 2022 suunniteltujen L- ja U-junien vuorojen karsimiset eivät ole kannatettavia, mutta talouden sopeutustarpeen johdosta ymmärrettäviä. Vuorojen karsimisesta saatavat kustannussäästöt ovat kuitenkin niin vähäiset, että niillä ei ole käytännön merkitystä kuntayhtymän kokonaistaloudessa edes nyt vaikeina aikoina. Heti yleisen tilanteen parantuessa ja matkustajamäärien lisääntyessä tulee vuorot tai niitä vastaava kapasiteetti ottaa uudelleen käyttöön.

Kauniainen on monille espoolaisille lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koulujen, terveystalujen, harrastusten ja kaupallisten palveluiden osalta. Kuntarajojen häivyttämiseen perustuvan vyöhykejärjestelmän periaate tuleekin näkyä myös linjastosuunnittelussa. Vapaa-ajan liikkumistarpeet tulevat jatkossa korostumaan ja koulujen osalta etätyöskentely ei tule olemaan yhtä suurta kuin työelämässä, mikä tulee ottaa huomioon joukkoliikenteen palvelutasossa.

Kauniainen toivoo, että erityisesti paikallistason linjamuutoksia suunniteltaessa tehtäisiin kuntatason yhteistyötä ennakoivasti.

Joukkoliikenteen matkaketjuja tarkasteltaessa on hyvä, että kävely ja pyöräily on nostettu selvästi esiin osaksi kokonaisuutta ja se on mainittuna strategiassa. HSL:n vaikutusmahdollisuudet liikenteen päästöttömyyden edistämiseksi ovat merkittävät, joten ilmastotoimenpiteiden sisällyttäminen strategiaan on erittäin kannatettavaa. HSL on luonteva koordinaattori myös seudullisen kaupunkipyöräpalvelun valmistelussa ja palvelun yhteensovittamisessa joukkoliikenteen kanssa.

Seudullinen kaupunkipyöräpalvelu edellyttää runsaasti selvityksiä ja niiden myötä tarkentuvaa lisätietoa mm. palvelun kustannuksista ja toiminnallisista kysymyksistä ennen kaupunkien mahdollisuutta sitoutua palvelun käyttöönottoon. Kauniaisten kaupunki on mielellään mukana Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisessä ja määrittelyssä puitesopimuksen kilpailutusta varten. Osallistuminen puitesopimukseen onkin edellytys palvelun käyttöönottoon, mutta se ei velvoita osallistujia vielä mihinkään. Todettakoon kuitenkin, että seudun yhteinen kaupunkipyöräjärjestelmä yhtenäisine käytäntöineen parantaisi käyttäjäkokemusta huomattavasti vaikuttaen mitä luultavimmin pyöräilyn mielekkyyteen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022 - 2024.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 06.09.2021 § 175

684/00.04.01.02/2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää antaa HSL:n hallitukselle seuraavan lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022-2024.

Strategiasuunnitelma

HSL:n strategia on kiteytetty yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa yhdistyvät liikennejärjestelmä ja maankäyttö. Näiden näkökulmien yhdistäminen on tärkeää ja on hyvä, että HSL tuo sitä strategiassaan vahvasti esille. Liikenne on osa seudun kokonaisuutta ja haasteena onkin saada asukkaiden liikkumisen tarpeet huomioitua myös pienessä mittakaavassa, eikä vain liikkujien massana. Useassa tutkimuksessa jo huomioitu etätyön lisääntyminen ja sen kautta muuttunut liikkumisen tarve voi olla haaste, mutta myös mahdollisuus.

HSL:n visio olla maailman toimivin kaupunkiseutu on kunnianhimoinen, mutta vähempään ei pidäkään tyytyä. Tavoite on syytä pitää aina päällimmäisenä mielessä liikenteen palveluiden kehittämisen kokonaiskuvassa.

Lausuntoaineistossa esiintuodut uuden TTS-kauden linjaukset (Takaisin kasvu-uralle, Joukkoliikenteen menestystarina jatkuu muuttuneena, Yhdessä kohti seudun parempaa ja puhtaampaa tulevaisuutta) vaikuttavat onnistuneilta, tähän aikaan, tilanteeseen ja toimintaympäristöön sopivilta. Linjauksista on edelleen johdettu kuntayhtymän uudet strategiset tavoitteet vuosille 2022-2024 seuraavasti:

1. Joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
2. Palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
3. Joukkoliikenteen rahoitus on kestävällä pohjalla

HSL:n keskeiset tavoitteet johdetaan strategiasta ja työstetään vuosittaisiksi toimenpiteiksi ja mittareiksi. Uuden strategian valmisteluun on tärkeää ottaa edellisen kauden kokemukset ja toimenpiteiden vaikutukset huomioon.

Asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja myös työmatkojen ulkopuolisiin matkoihin sopivan, tasa-arvoisen liikkumisen mahdollistavan ja samanaikaisesti tehokkaan runkoverkkoon perustuvan järjestelmän toteuttaminen sisältää lähtökohtaisesti

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

ristiriitaa. Tämä herättää kysymyksen, ovatko aiemmat strategiset linjaukset olleet oikein valitut.

Erinomainen asiakaskokemus on ollut jo pitkään ensimmäinen prioriteetti. Tämä näkyy hyvin myös tarkemmissa tavoitteissa, mm. asiakastutkimusten monipuolistamisessa ja asukkaiden osallistamisessa suunnitteluun. Osallistamisen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Kehittyneen palvelumuotoilun avulla tähän voidaan myös vastata ottamalla käyttäjien palaute aidosti huomioon. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. Ristiriita suhteessa valittuun vahvaan runkolinjapainotukseen on ilmeinen. HSL:n tuleekin rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä. Asiakkuuden käsitettä on myös pidettävä yllä, sillä myös nykyisten yksityisautoilijoiden tai satunnaisten matkustajien huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina on havainnoitava selkeästi. Tällä on suuri merkitys joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa strategian mukaisesti. Joukkoliikenteen kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi ja sujuvammaksi kuin yksityisautoilu. Suurin potentiaali kestävän liikkumisen kasvua kohti on yksityisautoilijoiden siirtymisellä joukkoliikenteeseen. Koetun sujuvuuden edistäminen onnistuu parhaiten konsultoimalla joukkoliikenteen asiakkaita. Tiettyssä mielessä myös jäsenkunnat ovat HSL:n asiakkaita, ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ja suunnitteluun osallistaminen nykyistä enemmän tulisi myös olla tavoitteistossa.

Toisena strategisena painopisteenä on edellisellä kaudella ollut tehokas runkoverkko. Liikenteen maltillinen keskittäminen runkolinjoihin on perusteltua tehokkaan liikennemassan liikkutuksessa, mutta paikallisiin liikkumistarpeisiin kohdistetaan strategisessa tavoitteiden asettelussa liian vähän huomiota. Runkolinjaverkostoon ja hyviin liityntäyhteyksiin perustuvat matkaketjut edistävät parhaimmillaan joukkoliikenteen tehokkuutta, sujuvuutta, luotettavuutta ja tehokasta maankäyttöä, mutta järjestely on samalla omiaan lisäämään tarvittavia vaihtoja. Vaihto on matkustajan kannalta aina sujuvuutta heikentävä tekijä, joka pidentää matka-aikaa ja saattaa vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Tämä saattaa kääntyä strategisia tavoitteita ja hyvää saavutettua kehitystä vastaan aiheuttamalla henkilöautoliikenteen lisääntymistä.

Runkolinjat ovat omimmillaan raideliikenteessä sekä ruuhka-aikojen työmatkaliikenteessä. Tiiviin seudun vetovoima voi liikennejärjestelmän osalta perustua raideliikenneverkostoon pohjautuvan liikennejärjestelmän hyvään palvelutasoon. Etätyön lisääntyessä suurin liikkumistarpeen kasvu ei kuitenkaan kohdistu ruuhka-aikojen työmatkaliikenteeseen, vaan vapaa-ajan toimintoihin. Panostaminen runkoverkkoon ei saa johtaa yhteyksien liialliseen karsimiseen paikallisella tasolla. Bussilinjoja on mahdollista suunnitella vapaammin ja koota matkustajia, vaikka hieman kierrellenkin. Monelle on tullut ikävänä yllätyksenä runkolinja-käsitteen laajentaminen koskemaan myös bussilinjoja, mikä on havaittavissa tuoreimmista MAL-barometrin tuloksista. Lisääntyvät vaihdot koetaan palvelutasoa alentavana tekijänä. Keskeinen edellytys tässä onnistumiselle ovat sujuvat liityntäyhteydet ja miellyttäviksi koetut vaihtopaikat.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

MAL-barometrin tuloksien mukaan vuonna 2017 60 % asukkaista oli sitä mieltä, että joukkoliikenteen tiheä vuoroväli on tärkeämpi kuin lyhyt kävelymatka pysäkille. Vuonna 2021 osuus oli laskenut 51 %:iin. Myös oma joukkoliikenteen pysäkki koettiin tärkeäksi viihtyvyystekijäksi asumisessa. Barometrin tuloksista huomaa, että joukkoliikenteen saavutettavuus, vaikka harvemmin vuoroin on usein tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli.

Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. On erotettava ne yhteystarpeet, jotka eivät kohdistu runkolinjoille vaan esim. lähikouluihin, terveysasemille, harrastuspaikoille ja muihin lähipalveluihin, ja joihin matkaavilla ei usein ole henkilöautoa edes käytettävissään. Tämä paikallistuntemus löytyy parhaiten jäsenkunnilta, joiden näkökulmat tarvitaan nykyistä enemmän mukaan joukkoliikenteen paikallistason suunnitteluun. Strateginen tavoite aktiivisesta yhteistyöstä edellyttää tätä.

Ennakointi ja uudistuminen ovat toki tärkeitä tavoitteita muuttuvassa toimintaympäristössä. Silti ja etenkin koronapandemian vaikutuksista toivuttaessa on entistäkin tärkeämpää keskittyä olennaiseen: joukkoliikenteen järjestämiseen ja kuntayhtymän talouden kestävyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että konsulttivetoisia kehityshankkeita ja -selvityksiä on karsittavissa, ja niiden tulee palvella suoraan perustehtävää.

Taloussuunnitelma

Joukkoliikenteen rahoituksen ja HSL:n talouden järjestäminen kestäväällä tavalla on haastava yhtälö. Etenkin lipputulojen ennakointi ja siitä johdettuna kuntaosuuksien taso tulevina vuosina on koronapandemian vaikutusten johdosta ymmärrettävästi erittäin vaikeaa, mutta näkymien muuttuessa positiivisempaan suuntaan myös talouden ennustettavuus helpottuu. Matkustajamäärät ja lipputulokertymät jäävät myös kuluvana vuonna varmuudella tuntuvasti normaalitasoa alemmas ja ensi vuoden toteutuminen jonkin arvioiduista skenaarioista mukaisena jättää kuntaosuuksiin suuren vaihteluvälin. Kaikissa skenaarioissa on kuitenkin koko TTS-kauden ajan tarve kuntaosuuksien merkittävästi korkeampaan tasoon pandemiaa edeltäneisiin vuosiin verrattuna. Kauniaisille arvioitu kuntaosuus vuosille 2022-2024 on n. 1,7 milj. euroa, kun vuoden 2021 kuntaosuudeksi on muodostumassa n. 1,1 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuosina 2023-2024 tilanteen oletetaan vähitellen normalisoituvan ja matkustajamäärien palaavan lähelle aiempaa, vuoden 2019 tasoa.

Sen jälkeen, kun kuntayhtymän talous on saatu tasapainotettua, tulee kuntaosuuksilla aiemmin sovitusti kattaa kokonaiskustannuksista enintään 50 %. HSL:n tulee seurata taloustilannetta aktiivisesti ja informoida siitä jäsenkuntia ajantasaisesti. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta peruste saa olla ainoastaan väliaikainen ja myös kaikki muut käytettävissä olevat keinot talouden tasapainottamisessa on hyödynnettävä. Myös jäsenkuntien taloudellinen tilanne

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

on vaikea ja sote-uudistus tuo mukanaan uusia epävarmuustekijöitä. Ratkaisu väliaikaisesta rahoitusmallista kriisivaiheen ajaksi, jotta 50/50 tavoitteeseen voitaisiin taas päästä, on erittäin kannatettava.

Lipputulotavoitteiden asettaminen vuodelle 2022 on edellä todetusti haasteellista. Traficomien koronatuen ehtojen mukaan lipunhintojen korotukset saavat olla enintään indeksikorotusten suuruiset. Myös palvelutason laskuun sisältyy ehtoja. Talousarvioesitykseen ei sisälly matkalippujen hintojen korotuksia, mutta tukiehtojen sallimat indeksikorotukset ovat tarpeen ja ne tulee ottaa käyttöön. Alennusoikeuksia ei tule laajentaa.

Lipun hintoihin kohdistuu korotuspaineita kuitenkin myös muista syistä. Lukuisat suuret seudulliset infrahankkeet ja yleinen kustannustason nousu lisäävät paineita lipunhintojen nostoon ja myös sen jälkeen, kun koronapandemian tappioista on selvitty. Tilanteen selkiytyttyä lipputulotavoitteet tulee asettaa siten, että tuottojen kasvu vastaa kokonaiskustannusten kasvua.

Liikenteen palvelutason nostoista tulee pääsääntöisesti pidättäytyä niillä linjoilla, joilla se on mahdollista ja joiden osalta kuntayhtymää eivät sido liikennöitsijöiden kanssa tehdyt sopimukset. Myös muista kustannuksista nostavista tekijöistä tulee luopua ja karsia menoja kaikin tavoin. Konsulttitoimeksiantoja voitaneen vähentää ja uusia rekrytointeja lykätä.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2020. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää, eivät ole osanneet tai pystyneet hankkimaan lippua. HSL:n tulee ensisijaisesti panostaa lipun ostamisen helppouteen myös uusia maksutapoja ja myyntikanavia suunniteltaessa. Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen.

Toimintasuunnitelma

Uusien kohderyhmien saaminen mukaan joukkoliikenteen käyttäjiksi on tärkeää kulkumuoto-osuuden nostamiseksi. Tavoitteena onkin kehittää palveluita ja lippujen tuotevalikoimaa asiakkaiden liikkumistarpeita vastaaviksi. Tähän vastaa jäykästi HSL:n tavoite kanta-asiakkuuksista, joilla on jatkuvasti voimassa oleva lippu käytössä. Vakiokäyttäjille kohdistettu kampanja, tuotteena vuosilippu, toki on edullisin vaihtoehto jo olemassa oleville joukkoliikenteen aktiivikäyttäjille, jotka pystyvät sitoutumaan tiettyyn matkustamiseen vuodeksi eteenpäin. Jatkuvasti voimassa oleva lippu palvelee luonnollisesti HSL:n rahoituspohjan vahvistamista ja lipputulovirran ennakoitavuutta, mutta ei niinkään houkuttele uusia asiakkaita. Kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi lippuvalikoimaan tulisi lisätä joustavia tuotteita ihmisten vaihtelevien liikkumistarpeiden mukaisesti. Lippujen tuotevalikoimasta puuttuvat esimerkiksi parina päivänä viikossa liikkuvan etätyöläisen lippu, satunnaiskäyttäjän sarjalippu ja lyhyiden matkojen

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

edullinen kertalippu. Tämän kaltaiset lipputuotteet houkuttelisivat uusia käyttäjiä joukkoliikenteen asiakkaksi ja kannustaisivat satunnaisilla tai lyhyillä matkoilla jättämään auton kotiin. Tällaisia tuotteita voisivat olla esim. 10/30 päivän kuukausilippu, joka aktivoitaisiin päivä kerrallaan 10 vapaavalintaisen päivän aikana kuukaudessa tai kertalippu, joka olisi voimassa esim. 15-20 minuuttia, ja joka olisi hinnaltaan nykyistä kahden vyöhykkeen kertalippua edullisempi. Kertalippu kahteen suuntaan nykytariffein on yksinkertaisesti henkilöautoa selvästi kalliimpi vaihtoehto.

Uusi suunnitteilla oleva tilipohjainen lippujärjestelmä mahdollistaa kenties uusia vaihtoehtoja. Sen sisältö on toistaiseksi kuitenkin vasta konseptointivaiheessa. Huomio kiinnittyy myös siihen, että varsin äskettäin uudistettiin kuntayhtymän lippu- ja informaatiojärjestelmä. Siihen on juuri ehditty tottua, ja se on sinänsä todettu varsin hyvin toimivaksi, joten tulee tarkkaan harkita käyttäjien suuntaan näkyviä suurempia muutoksia lippukategorioihin ja hinnoitteluun. Jatkuvat reitti- ja linjastomuutokset aiheuttavat myös hämmennystä. Liian tiheään tapahtuvat muutokset tekevät joukkoliikenteen käytöstä vähemmän houkuttelevaa. Muutosten hyötyjen tulee olla todellisia ja niiden pitää ylittää muutoksista aiheutuvat haitat. Kaikissa muutoksissa tulee myös ottaa huomioon niiden vaikutukset kuntayhtymän ja sitä kautta omistajien talouteen.

Asiakasvuorovaikutuksen kehittäminen eri kanavia hyödyntäen on tärkeää. Tässä tulee ottaa huomioon asiakasryhmät (lapset, vanhuksat, erityisryhmät), joille blogit ja muut digitaaliset kanavat eivät ole omin tapa asioida. Palautetta tulee voida antaa ilman kirjautumista ja käyttäjätunnusten luomista. Kyselyiden otsikointi on oltava niin selkeää, että sisältö avautuu. Mikäli runkolinjan vahvistaminen tarkoittaa paikallislinjojen lakkauttamista tai yhteyksien muuttamista vaihdolliseksi, on se sanottava avoimesti. Kiinnostavaa olisi myös koota tietoa henkilöautoilijoilta tekijöistä, jotka saisivat heidät siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Solmupisteiden kehittäminen on joukkoliikenteen käytettävyyden kannalta keskeinen osa liikennejärjestelmän matkaketjujen luotettavuuden ja palvelutason parantamista, joten on erittäin kannatettavaa, että niiden toimivuuteen panostetaan ja vaihtojen sujuvuutta tutkitaan.

Vuodelle 2022 suunniteltujen L- ja U-junien vuorojen karsimiset eivät ole kannatettavia, mutta talouden sopeutustarpeen johdosta ymmärrettäviä. Vuorojen karsimisesta saatavat kustannussäästöt ovat kuitenkin niin vähäiset, että niillä ei ole käytännön merkitystä kuntayhtymän kokonaistaloudessa edes nyt vaikeina aikoina. Heti yleisen tilanteen parantuessa ja matkustajamäärien lisääntyessä tulee vuorot tai niitä vastaava kapasiteetti ottaa uudelleen käyttöön.

Kauniainen on monille espoolaisille lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koulujen, terveyspalveluiden, harrastusten ja kaupallisten palveluiden osalta. Kuntarajojen häivyttämiseen perustuvan vyöhykejärjestelmän periaate tuleekin näkyä myös linjastosuunnittelussa. Vapaa-ajan liikkumistarpeet tulevat jatkossa korostumaan ja koulujen osalta etätyöskentely ei tule olemaan yhtä suurta kuin työelämässä, mikä tulee ottaa huomioon joukkoliikenteen palvelutasossa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Kauniainen toivoo, että erityisesti paikallistason linjamuutoksia suunniteltaessa tehtäisiin kuntatason yhteistyötä ennakoivasti.

Joukkoliikenteen matkaketjuja tarkasteltaessa on hyvä, että kävely ja pyöräily on nostettu selvästi esiin osaksi kokonaisuutta ja se on mainittuna strategiassa. HSL:n vaikutusmahdollisuudet liikenteen päästöttömyyden edistämässä ovat merkittävät, joten ilmastotoimenpiteiden sisällyttäminen strategiaan on erittäin kannatettavaa. HSL on luonteva koordinaattori myös seudullisen kaupunkipyöräpalvelun valmistelussa ja palvelun yhteensovittamisessa joukkoliikenteen kanssa.

Seudullinen kaupunkipyöräpalvelu edellyttää runsaasti selvityksiä ja niiden myötä tarkentuvaa lisätietoa mm. palvelun kustannuksista ja toiminnallisista kysymyksistä ennen kaupunkien mahdollisuutta sitoutua palvelun käyttöönottoon. Kauniaisten kaupunki on mielellään mukana Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisessä ja määrittelyssä puitesopimuksen kilpailutusta varten. Osallistuminen puitesopimukseen onkin edellytys palvelun käyttöönottoon, mutta se ei velvoita osallistujia vielä mihinkään. Todettakoon kuitenkin, että seudun yhteinen kaupunkipyöräjärjestelmä yhtenäisine käytäntöineen parantaisi käyttäjäkokeemusta huomattavasti vaikuttaen mitä luultavimmin pyöräilyn mielekkyyteen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

.....

Jäsen Tiina Rintamäki-Ovaska ehdotti, että toimintasuunnitelmaa koskevan osan viidennestä kappaleesta poistetaan sanat ”mutta talouden sopeutustarpeen johdosta ymmärrettäviä.” ja viimeinen lause ”Heti yleisen tilanteen parantuessa ja matkustajamäärien lisääntyessä tulee vuorot tai niitä vastaava kapasiteetti ottaa uudelleen käyttöön.”

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti antaa HSL:n hallitukselle seuraavan lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022-2024.

Strategiasuunnitelma

HSL:n strategia on kiteytetty yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa yhdistyvät liikennejärjestelmä ja maankäyttö. Näiden näkökulmien yhdistäminen on tärkeää ja on hyvä, että HSL tuo sitä strategiassaan vahvasti esille. Liikenne on osa seudun kokonaisuutta ja haasteena onkin saada asukkaiden liikkumisen tarpeet huomioitua myös pienessä mittakaavassa, eikä vain liikkujien massana. Useassa tutkimuksessa jo huomioitu etätöiden lisääntyminen ja sen kautta muuttunut liikkumisen tarve voi olla haaste, mutta myös mahdollisuus.

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 82

31.08.2021

§ 175

06.09.2021

HSL:n visio olla maailman toimivin kaupunkiseutu on kunnianhimoinen, mutta vähempään ei pidäkään tyytyä. Tavoite on syytä pitää aina päällimmäisenä mielessä liikenteen palveluiden kehittämisen kokonaiskuvassa.

Lausuntoaineistossa esiintuodut uuden TTS-kauden linjaukset (Takaisin kasvu-uralle, Joukkoliikenteen menestystarina jatkuu muuttuneena, Yhdessä kohti seudun parempaa ja puhtaampaa tulevaisuutta) vaikuttavat onnistuneilta, tähän aikaan, tilanteeseen ja toimintaympäristöön sopivilta. Linjauksista on edelleen johdettu kuntayhtymän uudet strategiset tavoitteet vuosille 2022-2024 seuraavasti:

1. Joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät
2. Palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista
3. Joukkoliikenteen rahoitus on kestäväällä pohjalla

HSL:n keskeiset tavoitteet johdetaan strategiasta ja työstetään vuosittaisiksi toimenpiteiksi ja mittareiksi. Uuden strategian valmisteluun on tärkeää ottaa edellisen kauden kokemukset ja toimenpiteiden vaikutukset huomioon.

Asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja myös työmatkojen ulkopuolisiin matkoihin sopivan, tasa-arvoisen liikkumisen mahdollistavan ja samanaikaisesti tehokkaan runkoverkkoon perustuvan järjestelmän toteuttaminen sisältää lähtökohtaisesti ristiriitaa. Tämä herättää kysymyksen, ovatko aiemmat strategiset linjaukset olleet oikein valitut.

Erinomainen asiakaskokemus on ollut jo pitkään ensimmäinen prioriteetti. Tämä näkyy hyvin myös tarkemmissa tavoitteissa, mm. asiakastutkimusten monipuolistamisessa ja asukkaiden osallistamisessa suunnitteluun. Osallistamisen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Kehittyneen palvelumuotoilun avulla tähän voidaan myös vastata ottamalla käyttäjien palaute aidosti huomioon. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. Ristiriita suhteessa valittuun vahvaan runkolinjapainotukseen on ilmeinen. HSL:n tuleekin rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä. Asiakkuuden käsitettä on myös pidettävä yllä, sillä myös nykyisten yksityisautoilijoiden tai satunnaisten matkustajien huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina on havainnoitava selkeästi. Tällä on suuri merkitys joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa strategian mukaisesti. Joukkoliikenteen kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi ja sujuvammaksi kuin yksityisautoilu. Suurin potentiaali kestävästi liikkumisen kasvua kohti on yksityisautoilijoiden siirtymisellä joukkoliikenteeseen. Koetun sujuvuuden edistäminen onnistuu parhaiten konsulttoimalla joukkoliikenteen asiakkaita. Tietyssä mielessä myös jäsenkunnat ovat HSL:n asiakkaita, ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ja suunnitteluun osallistaminen nykyistä enemmän tulisi myös olla tavoitteistossa.

Toisena strategisena painopisteenä on edellisellä kaudella ollut tehokas runkoverkko. Liikenteen maltillinen keskittäminen runkolinjoihin on perusteltua tehokkaan liikennemassan liikkutuksessa, mutta paikallisiin liikkumistarpeisiin

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

kohdistetaan strategisessa tavoitteiden asettelussa liian vähän huomiota. Runkolinjaverkostoon ja hyvin liityntäyhteyksiin perustuvat matkakaketjut edistävät parhaimmillaan joukkoliikenteen tehokkuutta, sujuvuutta, luotettavuutta ja tehokasta maankäyttöä, mutta järjestely on samalla omiaan lisäämään tarvittavia vaihtoja. Vaihto on matkustajan kannalta aina sujuvuutta heikentävä tekijä, joka pidentää matka-aikaa ja saattaa vähentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Tämä saattaa kääntyä strategisista tavoitteista ja hyvää saavutettua kehitystä vastaan aiheuttamalla henkilöautoliikenteen lisääntymistä.

Runkolinjat ovat omimmillaan raideliikenteessä sekä ruuhka-aikojen työmatkaliikenteessä. Tiiviin seudun vetovoima voi liikennejärjestelmän osalta perustua raideliikenneverkostoon pohjautuvan liikennejärjestelmän hyvään palvelutasoon. Etätyön lisääntyessä suurin liikkumistarpeen kasvu ei kuitenkaan kohdistu ruuhka-aikojen työmatkaliikenteeseen, vaan vapaa-ajan toimintoihin. Panostaminen runkoverkkoon ei saa johtaa yhteyksien liialliseen karsimiseen paikallisella tasolla. Bussilinjoja on mahdollista suunnitella vapaammin ja koota matkustajia, vaikka hieman kierrellenkin. Monelle on tullut ikävänä yllätyksenä runkolinja-käsitteen laajentaminen koskemaan myös bussilinjoja, mikä on havaittavissa tuoreimmista MAL-barometrin tuloksista. Lisääntyvät vaihdot koetaan palvelutasoa alentavana tekijänä. Keskeinen edellytys tässä onnistumiselle ovat sujuvat liityntäyhteydet ja miellyttäviksi koetut vaihtopaikat.

MAL-barometrin tuloksien mukaan vuonna 2017 60 % asukkaista oli sitä mieltä, että joukkoliikenteen tiheä vuoroväli on tärkeämpi kuin lyhyt kävelymatka pysäkille. Vuonna 2021 osuus oli laskenut 51 %:iin. Myös oma joukkoliikenteen pysäkki koettiin tärkeäksi viihtyvyydestä johtuen asumisessa. Barometrin tuloksista huomaa, että joukkoliikenteen saavutettavuus, vaikka harvemmin vuoroin on usein tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli.

Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. On erotettava ne yhteystarpeet, jotka eivät kohdistu runkolinjoille vaan esim. lähikouluihin, terveysasemille, harrastuspaikoille ja muihin lähipalveluihin, ja joihin matkaavilla ei usein ole henkilöautoa edes käytettävissään. Tämä paikallistuntemus löytyy parhaiten jäsenkunnilta, joiden näkökulmat tarvitaan nykyistä enemmän mukaan joukkoliikenteen paikallistason suunnitteluun. Strateginen tavoite aktiivisesta yhteistyöstä edellyttää tätä.

Ennakointi ja uudistuminen ovat toki tärkeitä tavoitteita muuttuvassa toimintaympäristössä. Silti ja etenkin koronapandemian vaikutuksista toivuttaessa on entistäkin tärkeämpää keskittyä olennaiseen: joukkoliikenteen järjestämiseen ja kuntayhtymän talouden kestävyys. Tämä tarkoittaa sitä, että konsulttivetoisia kehityshankkeita ja -selvityksiä on karsittavissa, ja niiden tulee palvella suoraan perustehtävää.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Taloussuunnitelma

Joukkoliikenteen rahoituksen ja HSL:n talouden järjestäminen kestäväällä tavalla on haastava yhtälö. Etenkin lipputulojen ennakointi ja siitä johdettuna kuntaosuuksien taso tulevina vuosina on koronapandemian vaikutusten johdosta ymmärrettävästi erittäin vaikeaa, mutta näkymien muuttuessa positiivisempaan suuntaan myös talouden ennustettavuus helpottuu. Matkustajamäärät ja lipputulokertymät jäävät myös kuluvana vuonna varmuudella tuntuvasti normaalitasoa alemmas ja ensi vuoden toteutuminen jonkin arvioiduista skenaarioista mukaisena jättää kuntaosuuksiin suuren vaihteluvälin. Kaikissa skenaarioissa on kuitenkin koko TTS-kauden ajan tarve kuntaosuuksien merkittävästi korkeampaan tasoon pandemiaa edeltäneisiin vuosiin verrattuna. Kauniaisille arvioitu kuntaosuus vuosille 2022-2024 on n. 1,7 milj. euroa, kun vuoden 2021 kuntaosuudeksi on muodostumassa n. 1,1 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuosina 2023-2024 tilanteen oletetaan vähitellen normalisoituvan ja matkustajamäärien palaavan lähelle aiempaa, vuoden 2019 tasoa.

Sen jälkeen, kun kuntayhtymän talous on saatu tasapainotettua, tulee kuntaosuuksilla aiemmin sovitusti kattaa kokonaiskustannuksista enintään 50 %. HSL:n tulee seurata taloustilannetta aktiivisesti ja informoida siitä jäsenkuntia ajantasaisesti. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta peruste saa olla ainoastaan väliaikainen ja myös kaikki muut käytettävissä olevat keinot talouden tasapainottamisessa on hyödynnettävä. Myös jäsenkuntien taloudellinen tilanne on vaikea ja sote-uudistus tuo mukanaan uusia epävarmuustekijöitä. Ratkaisu väliaikaisesta rahoitusmallista kriisivaiheen ajaksi, jotta 50/50 tavoitteeseen voitaisiin taas päästä, on erittäin kannatettava.

Lipputulotavoitteiden asettaminen vuodelle 2022 on edellä todetusti haasteellista. Traficomien koronatuen ehtojen mukaan lipunhintojen korotukset saavat olla enintään indeksikorotusten suuruiset. Myös palvelutason laskuun sisältyy ehtoja. Talousarvioesitykseen ei sisälly matkalippujen hintojen korotuksia, mutta tukiehtojen sallimat indeksikorotukset ovat tarpeen ja ne tulee ottaa käyttöön. Alennusoikeuksia ei tule laajentaa.

Lipun hintoihin kohdistuu korotuspaineita kuitenkin myös muista syistä. Lukuisat suuret seudulliset infrahankkeet ja yleinen kustannustason nousu lisäävät paineita lipunhintojen nostoon ja myös sen jälkeen, kun koronapandemian tappioista on selvitty. Tilanteen selkiytyttyä lipputulotavoitteet tulee asettaa siten, että tuottojen kasvu vastaa kokonaiskustannusten kasvua.

Liikenteen palvelutason nostoista tulee pääsääntöisesti pidättäytyä niillä linjoilla, joilla se on mahdollista ja joiden osalta kuntayhtymää eivät sido liikennöitsijöiden kanssa tehdyt sopimukset. Myös muista kustannuksia nostavista tekijöistä tulee luopua ja karsia menoja kaikin tavoin. Konsulttitoimeksiantoja voitaneen vähentää ja uusia rekrytointeja lykätä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2020. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää, eivät ole osanneet tai pystyneet hankkimaan lippua. HSL:n tulee ensisijaisesti panostaa lipun ostamisen helppouteen myös uusia maksutapoja ja myyntikanavia suunniteltaessa. Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen.

Toimintasuunnitelma

Uusien kohderyhmien saaminen mukaan joukkoliikenteen käyttäjiksi on tärkeää kulkumuoto-osuuden nostamiseksi. Tavoitteena onkin kehittää palveluita ja lippujen tuotevalikoimaa asiakkaiden liikkumistarpeita vastaaviksi. Tähän vastaa jäykästi HSL:n tavoite kanta-asiakkuuksista, joilla on jatkuvasti voimassa oleva lippu käytössä. Vakiokäyttäjille kohdistettu kampanja, tuotteena vuosilippu, toki on edullisin vaihtoehto jo olemassa oleville joukkoliikenteen aktiivikäyttäjille, jotka pystyvät sitoutumaan tiettyyn matkustamiseen vuodeksi eteenpäin. Jatkuvasti voimassa oleva lippu palvelee luonnollisesti HSL:n rahoituspohjan vahvistamista ja lipputulovirran ennakoitavuutta, mutta ei niinkään houkuttele uusia asiakkaita. Kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi lippuvalikoimaan tulisi lisätä joustavia tuotteita ihmisten vaihtelevien liikkumistarpeiden mukaisesti. Lippujen tuotevalikoimasta puuttuvat esimerkiksi parina päivänä viikossa liikkuvan etätyöläisen lippu, satunnaiskäyttäjän sarjalippu ja lyhyiden matkojen edullinen kertalippu. Tämän kaltaiset lipputuotteet houkuttelisivat uusia käyttäjiä joukkoliikenteen asiakkaiden ja kannustaisivat satunnaisilla tai lyhyillä matkoilla jättämään auton kotiin. Tällaisia tuotteita voisivat olla esim. 10/30 päivän kuukausilippu, joka aktivoitaisiin päivä kerrallaan 10 vapaavalintaisen päivän aikana kuukaudessa tai kertalippu, joka olisi voimassa esim. 15-20 minuuttia, ja joka olisi hinnaltaan nykyistä kahden vyöhykkeen kertalippua edullisempi. Kertalippu kahteen suuntaan nykytariffein on yksinkertaisesti henkilöautoa selvästi kalliimpi vaihtoehto.

Uusi suunnitteilla oleva tilipohjainen lippujärjestelmä mahdollistaa kenties uusia vaihtoehtoja. Sen sisältö on toistaiseksi kuitenkin vasta konseptointivaiheessa. Huomio kiinnittyy myös siihen, että varsin äskettäin uudistettiin kuntayhtymän lippu- ja informaatiojärjestelmä. Siihen on juuri ehditty tottua, ja se on sinänsä todettu varsin hyvin toimivaksi, joten tulee tarkkaan harkita käyttäjien suuntaan näkyviä suurempia muutoksia lippukategorioihin ja hinnoitteluun. Jatkuvat reitti- ja linjastomuutokset aiheuttavat myös hämmennystä. Liian tiheään tapahtuvat muutokset tekevät joukkoliikenteen käytöstä vähemmän houkuttelevaa. Muutosten hyötyjen tulee olla todellisia ja niiden pitää ylittää muutoksista aiheutuvat haitat. Kaikissa muutoksissa tulee myös ottaa huomioon niiden vaikutukset kuntayhtymän ja sitä kautta omistajien talouteen.

Asiakasvuorovaikutuksen kehittäminen eri kanavia hyödyntäen on tärkeää. Tässä tulee ottaa huomioon asiakasryhmät (lapset, vanukset, erityisryhmät), joille

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

---

blogit ja muut digitaaliset kanavat eivät ole omin tapa asioida. Palautetta tulee voida antaa ilman kirjautumista ja käyttäjätunnusten luomista. Kyselyiden otsikointi on oltava niin selkeää, että sisältö avautuu. Mikäli runkolinjan vahvistaminen tarkoittaa paikallislinjojen lakkauttamista tai yhteyksien muuttamista vaihdolliseksi, on se sanottava avoimesti. Kiinnostavaa olisi myös koota tietoa henkilöautoilijoilta tekijöistä, jotka saisivat heidät siirtymään joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Solmupisteiden kehittäminen on joukkoliikenteen käytettävyyden kannalta keskeinen osa liikennejärjestelmän matkaketjujen luotettavuuden ja palvelutason parantamista, joten on erittäin kannatettavaa, että niiden toimivuuteen panostetaan ja vaihtojen sujuvuutta tutkitaan.

Vuodelle 2022 suunniteltujen L- ja U-junien vuorojen karsimiset eivät ole kannatettavia, koska vuorojen karsimisesta saatavat kustannussäästöt ovat kuitenkin niin vähäiset, että niillä ei ole käytännön merkitystä kuntayhtymän kokonaistaloudessa edes nyt vaikeina aikoina.

Kauniainen on monille espoolaisille lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koulujen, terveystaloiden, harrastusten ja kaupallisten palveluiden osalta. Kuntarajojen häivyttämiseen perustuvan vyöhykejärjestelmän periaate tuleekin näkyä myös linjastosuunnittelussa. Vapaa-ajan liikkumistarpeet tulevat jatkossa korostumaan ja koulujen osalta etätyöskentely ei tule olemaan yhtä suurta kuin työelämässä, mikä tulee ottaa huomioon joukkoliikenteen palvelutasossa.

Kauniainen toivoo, että erityisesti paikallistason linjamuutoksia suunniteltaessa tehtäisiin kuntatason yhteistyötä ennakoivasti.

Joukkoliikenteen matkaketjuja tarkasteltaessa on hyvä, että kävely ja pyöräily on nostettu selvästi esiin osaksi kokonaisuutta ja se on mainittuna strategiassa. HSL:n vaikutusmahdollisuudet liikenteen päästöttömyyden edistämisessä ovat merkittävät, joten ilmastotoimenpiteiden sisällyttäminen strategiaan on erittäin kannatettavaa. HSL on luonteva koordinaattori myös seudullisen kaupunkipyöräpalvelun valmistelussa ja palvelun yhteensovittamisessa joukkoliikenteen kanssa.

Seudullinen kaupunkipyöräpalvelu edellyttää runsaasti selvityksiä ja niiden myötä tarkentuvaa lisätietoa mm. palvelun kustannuksista ja toiminnallisista kysymyksistä ennen kaupunkien mahdollisuutta sitoutua palvelun käyttöönottoon. Kauniaisten kaupunki on mielellään mukana Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisessä ja määrittelyssä puitesopimuksen kilpailutusta varten. Osallistuminen puitesopimukseen onkin edellytys palvelun käyttöönottoon, mutta se ei velvoita osallistujia vielä mihinkään. Todettakoon kuitenkin, että seudun yhteinen kaupunkipyöräjärjestelmä yhtenäisine käytäntöineen parantaisi käyttäjäkokemusta huomattavasti vaikuttaen mitä luultavimmin pyöräilyn mielekkyyteen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 82	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 175	06.09.2021

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022 – 2024

YLV 31.08.2021 § 83

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 18.6.2021, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 22.9.2021 mennessä jäsenkuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022-2024.

Esityslistan **oheismateriaalina** on lausuntopyyntö, otteet HSY:n hallituksen pöytäkirjasta, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024. Aineisto löytyy myös HSY:n internet-sivuilta osoitteesta esityslistat, pöytäkirjat 1.9.2020 eteenpäin:

<https://www.hsy.fi/hsy/paatokseteko/>

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän strategia tarkistetaan aina hallituskauden vaihtuessa. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2022 - 2024 tavoiteasetanta perustuu yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategiaan 2025 sekä jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin.

Voimassa oleva HSY:n strategia käsittää toiminta-ajatuksen, arvot ja vision vuoteen 2025 sekä seuraavat strategiset päämäärät, jotka toimivat tavoitteiden pohjana:

- Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- Korkea toimintavarmuus
- Sujuvat palvelut
- Vakaa talous

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Yhteenveto toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022-2024

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa vuosille 2022-2024 tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon talousmallioletukset sekä alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2022 on käytetty 1,3 %, ellei tarkempaa arviota menoeristä ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 on esitetty vuoden 2022 hintatasossa.

Vesi -ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymään uuteen 10 vuoden investointiohjelmaan.

Toiminta:

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän arvioidaan kasvavan hitaasti suunnittelukaudella. Vuonna 2022 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 96,9 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 76,5 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 143,7 miljoonaa m³, mikä tarkoittaa prosentin kasvua kuluvan vuoden ennusteeseen.

Vuonna 2022 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,5 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 388 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 228 000 tonnia. Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 285 000 tonnia, josta biojätettä on 48 000 tonnia.

Henkilöstö:

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2021 – 2023. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärän lasku loivenee suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2022 keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 839,6 henkilötyövuotta, joka on 6,1 htv vähemmän kuin vuoden 2021 suunnitelmassa. Henkilöstömäärien toteutumukset ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2022 – 2024 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Käyttötalous:

HSY:n toimintatuotot vuonna 2022 ovat 397,9 miljoonaa, mikä on 8,8 miljoonaa (2,3 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksaisissa oletetun 1,3% inflaatiokorotuksen lisäksi 2,0% reaalikorotus. Jätehuollon

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

---

myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu vain inflaatiovaikutus 1,3% talousarviovuodelle 2022.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksusuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksusuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja Kauniaisten osuus on 1%. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Vuonna 2022 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,34 miljoonaa euroa (tilinpäätöksen mukaan 4,14 milj. vuonna 2020). Kauniaisten kuntaosuus suunnitelmakaudella on 43 420 euroa v. 2022, 46 702 euroa v.2023 ja 46 459 v.2024. Osuus budjetoidaan ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2022 ovat 206,1 miljoonaa euroa eli 10,4 miljoonaa (5,3 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset. Merkittävimmän kustannusten nousun aiheuttaa Blominmäen jätevedenpuhdistuslaitoksen käyttöönotto. Lisäksi vuosille 2023 ja 2024 on kuluissa huomioitu Suomenojan laitoksen purkukustannusta 5 milj. euroa molempina vuosina ja vuodelle 2022 on tehty 10 milj. euron varaus.

Vuonna 2022 toimintakuluista noin 43,8 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 49,3 %, materiaalihankinnat noin 1,9 % sekä muut kulut noin 5 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2022 on 194,1 miljoonaa (48,8 %), kun sen vuonna 2021 ennustetaan olevan 195,7 miljoonaa (50,3 %). Suunnitelmavuonna 2023 toimintakate paranee ja on 212,1 miljoonaa (52,1 %) ja vuonna 2024 217,8 miljoonaa.

Nettorahoituskulut vuonna 2022 ovat 66,4 miljoonaa, mikä on 3,3 miljoonaa vuoden 2021 ennustettua tasoa vähemmän. Korkokuluista 60,6 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 2,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2022-2023 ja vuodelle 2024 1,8 miljoonaa. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat, ollen vuonna 2024 69,2 miljoonaa euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 447,3 miljoonaa euroa toteutuvasta investointitasosta riippuen. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2022-2023. Suurin syy kasvulle johtuu lajitellun jätteen määrän lisääntymisestä.

Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit täysimääräisesti kaikkina suunnitelmavuosina.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Tilikauden tulos vuonna 2022 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 0,02 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivaruksen aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden alijäämä on 0,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymiin 10 vuoden investointiohjelmiin, joihin on tehty keväällä 2021 tarkennuksia aikataulu- ja laajuusmuutosten takia. Investointeja päivitetään tiedossa olevien muutoksien osalta syksyllä laadittavassa lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2022 investoinnit ovat yhteensä 212,2 miljoonaa euroa, josta 188,1 miljoonaa on vesihuollon ja 21 miljoonaa jätehuollon investointeja. Muut investoinnit ovat yhteensä 3,1 milj. euroa.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen suunnitelmakaudella pudottaa vesihuollon investointien tason lähemmäksi pitkän aikavälin normaalia. Toisaalta viime vuosina jäsenkuntien investoinnit infrastruktuuriin ovat olleet suuret ja tämä on nostanut myös HSY:n vesihuollon investointeja näiltä osin (kaupunkilähtöiset investoinnit).

Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella aiemmin arvioitua (mm. 10 vuoden investointiohjelma) korkeammalla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien aiemmin arvioitua korkeampana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet mahdollisesti käynnistyessään nostavat näiden investointien määrää. Tämä nostaa erityisesti johtosiirtojen ja osin verkostojen saneerausinvestointeja.

Rahoitus:

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2021 lopussa ennusteen mukaan noin 704 miljoonaa, mikäli vuoden 2021 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteiden mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 477 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 231 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 921 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste tulee heikkenemään suunnitelmakausilla hieman, ollen vuoden 2024 lopussa 25,4 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,6 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä on erittäin luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. Palvelut vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2022 – 2024 tavoitteet perustuvat voimassa olevaan strategiaan johdonmukaisesti.

Toiminnan ja etenkin vesihuollon investointien rahoitus perustuu kuitenkin vuosittain jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä heikentää omavaraisuusastetta. On selvää, että poikkeuksellisen suuret ja vaikutuksiltaan pitkäkestoiset investoinnit, kuten Blominmäen jätevedenpuhdistamo, tarvitsevat lainarahoitusta toteutuakseen. Velkaantumisen kasvua tulee kuitenkin pyrkiä taittamaan tulevina vuosina, mikä tarkoittaa erityisesti investointimenojen kestävän tason määrittelyä. Lausuntoaineistossa mainitaan hieman huolestuttavalla tavalla riittävän tulorahoituksen varmistaminen, mutta jatkuvasti kasvavaa rahoitustarvetta ei tule kuroa umpeen merkittäville tariffikorotuksilla.

Tavoitteena tulisi olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen sekä toiminnan tuottavuuden tasoa nostamalla 1,5 % vuosittain että mitoittamalla toiminta, etenkin investointitaso, rahoituksellisesti kestävä tasolle. Luultavasti vuosien mittaan syntyy myös uusia investointitarpeita, joten harkintaa hankkeiden priorisointiin tarvitaan nyt ja jatkossakin.

Vesihuollon investointistrategian yhteydessä hyväksytyt tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia priorisoinnin lähtökohtia.

Pidemmällä aikavälillä tulee edelleen tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella.

Lisäksi Kauniainen muistuttaa, että vesihuollon taksojen määrittelyssä tulee ottaa huomioon uusi taksarakenne sovitulla tavalla siten, että uuden hulevesitaksan eriyttäminen ei saa nostaa asiakkailta perittäviä maksuja. Hulevesitaksa ei siis saa olla uusi, aiemman laskutuksen lisäksi tuleva osa, vaan sitä vastaava summa tulee vähentyä muista vesimaksuista, joihin se aikaisempina vuosina on sisällytetty. Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tulee tehostaa toimenpiteitä, jotta mahdollisimman suuri määrä verkoston vedestä saataisiin laskutuksen piiriin.

Jätehuollon toimiala ennakoii kiitettävällä tavalla alan jatkuvasti tiukentuvaa lainsäädäntöä ja edistää hyvin kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden päämääriä. Jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla tulee jatkossakin kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on tehty kestäväällä tavalla siten, että sen velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut. Taksakorotuksetkin noudattavat inflaatiokorotuksen tasoa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa.

Kauniaisten ja HSY:n välinen käytännön yhteistyö on vakiintunutta ja toimii hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteen sovittamisessa. Yhteistyötä on kuitenkin edelleen hyvä syventää kaupunkilähtöisten hankkeiden toteuttamisessa kustannustehokkaasti.

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken sujuu hyvin.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022-2024.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö, ote hallituksen pöytäkirjasta 18.6.2021
Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

HSY (kirjaamo)

KH 06.09.2021 § 176

701/00.04.01.02/2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää antaa HSY:n hallitukselle seuraavan lausunnon HSY -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2022-2024:

HSY -kuntayhtymä on erittäin luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. Palvelut vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2022-2024 tavoitteet perustuvat voimassa olevaan strategiaan johdonmukaisesti.

Toiminnan ja etenkin vesihuollon investointien rahoitus perustuu kuitenkin vuosittain jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä heikentää omavaraisuusastetta. On selvää, että poikkeuksellisen suuret ja vaikutuksiltaan pitkäkestoiset investoinnit, kuten Blominmäen jätevedenpuhdistamo, tarvitsevat

---

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 83

31.08.2021

§ 176

06.09.2021

---

lainarahoitusta toteutuakseen. Velkaantumisen kasvua tulee kuitenkin pyrkiä taittamaan tulevina vuosina, mikä tarkoittaa erityisesti investointimenojen kestävä tason määrittelyä. Lausuntoaineistossa mainitaan hieman huolestuttavalla tavalla riittävän tulorahoituksen varmistaminen, mutta jatkuvasti kasvavaa rahoitustarvetta ei tule kuroa umpeen merkittäviillä tariffikorotuksilla.

Tavoitteena tulisi olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen sekä toiminnan tuottavuuden tasoa nostamalla 1,5 % vuosittain että mitoittamalla toiminta, etenkin investointitaso, rahoituksellisesti kestävä tasolle. Luultavasti vuosien mittaan syntyy myös uusia investointitarpeita, joten harkintaa hankkeiden priorisointiin tarvitaan nyt ja jatkossakin.

Vesihuollon investointistrategian yhteydessä hyväksytyt tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia priorisoinnin lähtökohtia.

Pidemmällä aikavälillä tulee edelleen tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella.

Lisäksi Kauniainen muistuttaa, että vesihuollon taksojen määrittelyssä tulee ottaa huomioon uusi taksarakenne sovitulla tavalla siten, että uuden hulevesitaksan eriyttäminen ei saa nostaa asiakkailta perittäviä maksuja. Hulevesitaksa ei siis saa olla uusi, aiemman laskutuksen lisäksi tuleva osa, vaan sitä vastaava summa tulee vähentyä muista vesimaksuista, joihin se aikaisempina vuosina on sisällytetty. Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tulee tehostaa toimenpiteitä, jotta mahdollisimman suuri määrä verkoston vedestä saataisiin laskutuksen piiriin.

Jätehuollon toimiala ennakoi kiitettävällä tavalla alan jatkuvasti tiukentuvaa lainsäädäntöä ja edistää hyvin kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden päämääriä. Jätteen sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla tulee jatkossakin kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa.

Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on tehty kestäväällä tavalla siten, että sen velkaantuminen on taittunut viime vuosina investointitason laskun myötä ja omavaraisuusaste on noussut. Taksakorotuksetkin noudattavat inflaatiokorotuksen tasoa.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa.

Kauniaisten ja HSY:n välinen käytännön yhteistyö on vakiintunutta ja toimii hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteen sovittamisessa. Yhteistyötä on kuitenkin edelleen hyvä syventää kaupunkilähtöisten hankkeiden toteuttamisessa kustannustehokkaasti.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 176	06.09.2021

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken sujuu hyvin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö
Ote hallituksen pöytäkirjasta 18.6.2021
Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Jakelu:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY)

Kaupunginhallitus

§ 177

06.09.2021

Grankulla stads utlåtande om Kårkulla samkommuns ekonomiplan för 2022–2024

KH 06.09.2021 § 177

616/00.04.01.02/2021

Mer information:

ekonomi- och förvaltningschef Pekka Suhonen, tfn 050 383 4260
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Enligt 15 § i Kårkulla samkommuns grundavtal ska samkommunens medlemskommuner ges tillfälle att ge sina åsikter om ekonomiplan och budgeten för följande kalenderår. Kårkulla samkommun begär utlåtande av medlemskommunerna om ekonomiplanen för 2022–2024. Medlemskommunernas utlåtanden beaktas i samband med den slutliga budgetbehandlingen i oktober 2021.

Ekonomiplanen bygger på den beställningen av service representanter för medlemskommunernas sociala sektor har gjort för dess invånare för år 2022. Kårkulla samkommunstyrelse beslutade vid sitt sammanträde 27.5.2021 att höja priserna för 2022 i genomsnitt med 3,5 % jämfört med priserna för 2021. Samkommunen motiverar höjningen bland annat med att den allmänna löne- och prisnivån har stigit, med kostnaderna för att anställa en förvaltningsjurist, med kostnaderna för att tillhandahålla företagshälsovårdstjänster för användare som deltar i arbetsverksamhet och med behovet av att minska löneskillnaderna i förhållande till annan offentliga sektorn genom att höja månadslönen för vårdpersonalen. Samkommunen för också fram att staten inte har ersatt samkommunen för de ökade kostnader och inkomstbortfall som orsakats av coronaviruspandemin. Samkommunen påpekar också att det underskott på 685 949 euro som uppstod 2020 måste även täckas under planperioden 2022–2024.

Samkommunen meddelar att den finansierar planperiodens investeringar med eget lån och understöd, inte genom att höja grundkapitalet.

Ställföreträdande stadsdirektör Marianna Harju:

Stadsstyrelsen ger följande utlåtande om Kårkulla samkommuns ekonomiplan för 2022–2024:

De uppgifter som Kårkulla samkommun sänt till medlemskommunerna innefattar endast budgetförslag för verksamhetsåret 2022. Ekonomiplanen för åren 2023–2024 saknas. Enligt kommunallagen § 110 skall fullmäktige före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år. Detta gäller även samkommuner. Kårkulla uppmanas att uppfylla kommunallagens krav på en ekonomiplan som bör reflektera en mera långsiktig plan om Kårkullas verksamhet.

Kaupunginhallitus

§ 177

06.09.2021

Grankulla stad anser att kostnadsökningen är rimlig och föreslår inte i det hänseendet någon ändring för samkommunen. Däremot bör inrättandet av nya befattningar motiveras bättre för medlemskommunerna än vad som nu är fallet.
.....

Föredragande tog bort det första stycket från beslutsförslaget: ”De uppgifter som Kårkulla samkommun sänder till medlemskommunerna innefattar endast budgetförslag för verksamhetsåret 2022. Ekonomiplanen för åren 2023-2024 saknas. Enligt kommunallagen § 110 skall fullmäktige före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år. Detta gäller även samkommuner. Kårkulla uppmanas att uppfylla kommunallagens krav på en ekonomiplan som bör reflektera en mera långsiktig plan om Kårkullas verksamhet.”

Beslut:

Stadsstyrelsen gav följande utlåtande om Kårkulla samkommuns ekonomiplan för 2022–2024:

Grankulla stad anser att kostnadsökningen är rimlig och föreslår inte i det hänseendet någon ändring för samkommunen. Däremot bör inrättandet av nya befattningar motiveras bättre för medlemskommunerna än vad som nu är fallet.

Distribution:

Kårkulla samkommun

Kaupunginhallitus

§ 178

06.09.2021

Val av medlem i fullmäktige för Kårkulla samkommun

KH 06.09.2021 § 178

376/00.04.01.03/2021

Mer information:

förvaltningsdirektör Camilla Söderström, tfn 050 411 0205
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Enligt grundavtalet för Kårkulla samkommun väljer medlemskommunernas fullmäktige samkommunens fullmäktige så, att en kommun med högst 8 000 svenskspråkiga invånare utser en (1) medlem jämte personlig ersättare i fullmäktige. Fullmäktiges mandatperiod är fyra år.

Enligt förvaltningsstadgan § 18 p. 16 utnämner stadsstyrelsen "medlemmar till samkommuners, bolags och övriga samfunds förvaltningsorgan i de fall där staden enligt respektive bestämmelser eller avtal har rätt till detta samt ge anvisningar om stadens ståndpunkt i de ärenden som behandlas".

Ställföreträdande stadsdirektör Marianna Harju:

Stadsstyrelsen utser en medlem jämte personlig ersättare i fullmäktige för Kårkulla samkommun för mandatperioden 2021–2025.

.....

Ledamot Fredrik Waselius förslag till val av medlem och ersättare godkändes enhälligt.

Beslut:

Stadsstyrelsen utsåg Nina Colliander-Nyman till medlem och Patrik Limnell till personlig ersättare i fullmäktige för Kårkulla samkommun för styrelsens mandatperiod fram till 31.5.2023.

Distribution:

Valda personer
Kårkulla samkommun

Kaupunginhallitus

§ 179

06.09.2021

Edustajan nimeäminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 14.9.2021 sekä asiantuntijaedustajan nimeäminen HSL:n hallitukseen

KH 06.09.2021 § 179

496/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

hallinnon ja viestinnän suunnittelija Lilian Andergård-Stenstrand,
puh. 050 411 0202
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ylimääräinen yhtymäkokous pidetään tiistaina 14.9.2021 klo 09.00 alkaen sähköisenä kokouksena ja/tai HSL:n päätoimitiloissa osoitteessa Opastinsilta 6, Helsinki (kokoustila Reittiopas).

Ylimääräisen yhtymäkokouksen esityslistalla ovat seuraavat asiat: hallituksen ja tarkastuslautakunnan valinta, tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomus ja osavuosikatsaus 1/2021.

Kauniaisilla ei ole varsinaista jäsentä tai varajäsentä hallituksessa tai tarkastuslautakunnassa, mutta kaupunki voi perussopimuksen 15 §:n mukaan nimittää hallitukseen asiantuntijaedustajan ja tämän varaedustajan. Asiantuntijaedustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa. Täten kaikki jäsenkunnat ovat edustettuina hallituksen kokouksissa.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus nimeää yhdyskuntatoimen johtajan edustamaan kaupunkia Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ylimääräisessä yhtymäkokouksessa 14.9.2021.

Lisäksi kaupunginhallitus nimeää kaupunginjohtajan ja tämän varaedustajaksi yhdyskuntatoimen johtajan HSL:n hallituksen asiantuntijaedustajaksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Valitut henkilöt
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL)

Kaupunginhallitus

§ 180

06.09.2021

Edustajan nimeäminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 14.9.2021 sekä asiantuntijajäsenen nimeäminen HSY:n hallitukseen toimikaudelle 2021–2025

KH 06.09.2021 § 180

447/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

hallinnon ja viestinnän suunnittelija Lilian Andergård-Stenstrand,
puh. 050 411 0202
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ylimääräinen yhtymäkokous pidetään 14.9.2021 klo 10.30 HSY:ssä osoitteessa Ilmalankuja 2 L, Helsinki.

Ylimääräisen yhtymäkokouksen esityslistalla on hallituksen asettaminen toimikaudelle 2021–2025 ja tarkastuslautakunnan asettaminen toimikaudelle 2021–2025.

Perussopimuksen mukaisen paikkajaon mukaan hallituksessa on enintään 14 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kauniaisilla on hallituksessa yksi jäsen sekä tämän henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakuntaan valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään 3 jäsentä sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen siten, että jokaisesta jäsenkunnasta on vähintään yksi jäsen tai varajäsen lautakunnassa. Kuntien edustajat valitaan puoluejärjestöjen käymien sopimusneuvottelujen tulosten pohjalta. Vuoden 2021 kuntavaaleissa valtuustopaikan saaneiden poliittisten ryhmien yhteenlaskettujen äänimäärien mukaisesti tarkastuslautakuntaan tulee valita kaksi Kokoomusta, yksi Vihreää liittoa, yksi SDP:tä ja yksi Perussuomalaisia edustavaa jäsentä ja varajäsentä.

Yhtymäkokousta jatketaan tarvittaessa tiistaina 21.9.2021 klo 10.30 mikäli kaikkia luottamushenkilövalintoja ei saada vielä 14.9.2021 tehtyä.

HSY on lisäksi pyytänyt kaupunkia nimeämään yhden asiantuntijajäsenen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallitukseen toimikaudelle 2021–2025.

Asiantuntijajäsenellä on HSY:n hallintosäännön 60 §:n nojalla läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa ja aamukouluissa, mutta he eivät osallistu päätöksentekoon. Asiantuntijajäsenet muodostavat tärkeän linkin HSY:n ja sen jäsenkuntien päätöksenteon valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Asiantuntijajäsenet toimivat viestinvälittäjinä ajankohtaisista, erityisesti valmistelussa olevista suunnitelmista ja näkemyksistä molempiin suuntiin. HSY:n hallituksessa asiantuntijajäsenet edustavat kuntien ylintä johtoa.

Kaupunginhallitus	§ 180	06.09.2021
-------------------	-------	------------

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus nimeää yhdyskuntatoimen johtajan edustamaan kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ylimääräisessä yhtymäkokouksessa 14.9.2021 ja tekee esityksen yhtymäkokousedustajalle Kauniaisista valittavien henkilöiden osalta.

Kaupunginhallitus nimeää lisäksi kaupunginjohtajan asiantuntijajäseneksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) hallitukseen toimikaudelle 2021–2025.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Valitut henkilöt
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY)

Yhdyskuntavaliokunta	§ 86	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 181	06.09.2021

Luottamushenkilöedustajien nimeäminen MAL -2023 suunnitelman valmisteluun

YLV 31.08.2021 § 86

Lisätiedot:

Maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 3829 313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) on pyytänyt Helsingin seudun kaupunkeja ja kuntia nimeämään 31.8.2021 mennessä MAL-luottamushenkilöt MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun. MAL –luottamushenkilöiden määrä perustuu kaupungin / kunnan mukaan. Lausuntopyynnön mukaan Kauniaisista nimetään kolme MAL –luottamushenkilöä.

Kauniaisten kaupunki on saanut vastauksen jättämiselle lisää aikaa 6.9.2021 asti toimielinten aikatauluista johtuen.

MAL 2023 on Helsingin seudun 14 kunnan ja Siuntion yhteinen, strateginen maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua pitäisi kehittää vuosina 2023–2060. Valmistuessaan MAL 2023 sisältää suunnitelman seudun maankäytön kehityksestä, asuntotuotantotavoitteista ja muista asuntopoliittisista toimenpiteistä sekä kaikki liikennemuodot sisältävän lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman.

Suunnitelmaa tehdään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa. Nimettävien MAL-luottamushenkilöiden lisäksi työssä ovat mukana MAL-suunnitelmasta päättävien toimielinten eli Helsingin seudun yhteistyökokouksen HSYKin jäsenet, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallituksen jäsenet sekä KUUMA-seudun KUUMA-johtokunnan jäsenet.

Lausuntopyynnön mukaan ensimmäinen MAL-luottamushenkilöille tarkoitettu vuorovaikutustilaisuus järjestetään etäyhteyksillä torstaina 23.9.2021 klo 15 alkaen. Tämän jälkeen pidetään MAL 2023 -suunnitelman visiosta ja tavoitteista yhteinen työstötilaisuus torstaina 7.10.2021 klo 14 alkaen. Tämä tilaisuus järjestetään pandemiatilanteen salliessa Finlandia-talolla.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää, että kaupunginhallitus nimeää kolme luottamushenkilöedustajaa MAL 2023 –suunnitelman valmisteluun.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö

Yhdyskuntavaliokunta	§ 86	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 181	06.09.2021

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 06.09.2021 § 181

772/00.04.01.03/2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää nimetä kolme luottamushenkilöedustajaa MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun.

.....

Jäsen Fredrik Waselius ehdotti jäsen Johan Johanssonin kannattamana valmisteluun Konsta Saarelaa sekä Camilla Sederholmia. Varapuheenjohtaja Lauri Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Tiina Rintamäki-Ovaskan ja jäsen Johan Johanssonin kannattamana valmisteluun Mikko J. Salmista. Jäsen Suvi Kiesiläinen ehdotti jäsen Tiina Rintamäki-Ovaskan kannattamana valmisteluun Juha Pesosta.

Asiasta käydyn keskustelun päätteeksi puheenjohtaja ehdotti 10 min. neuvottelutaukoa. Kokousta jatkettiin tauon jälkeen klo 19.40.

Puheenjohtajan ehdotus asian jättämisestä pöydälle seuraavaan, ylimääräiseen kaupunginhallituksen kokoukseen, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus

§ 182

06.09.2021

Edustajan nimeäminen Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokoukseen 12.10.2021

KH 06.09.2021 § 182

415/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

hallinnon ja viestinnän suunnittelija Lilian Andergård-Stenstrand,
puh. 050 411 0202
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokous pidetään tiistaina 12.10.2021 klo 11.00 etäkokouksena.

Yhtymäkokouksen esityslistalla on hallituksen ja tarkastuslautakunnan valinta sekä vastineen antaminen tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksesta.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan kuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, johon yhtymäkokous valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten kolme (3) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä määrää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Käytyjen neuvottelujen perusteella Kauniaisilla on tarkastuslautakunnassa yksi jäsen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä (Kok.).

Hallintosäännön 8 §:n mukaan kuntayhtymällä on perussopimuksen mukaan yhtymähallitus, johon yhtymäkokous valitsee toimikautekseen yhdeksän (9) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä määrää varsinaisista jäsenistä yhden yhtymähallituksen puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Käytyjen neuvottelujen perusteella Kauniaisilla on hallituksessa yksi jäsen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä (RKP).

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus nimeää sivistystoimenjohtajan edustamaan kaupunkia koulutuskuntayhtymä Omnian yhtymäkokouksessa 12.10.2021, ja tekee esityksen yhtymäkokousedustajalle Kauniaisista valittavien henkilöiden osalta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Valitut henkilöt
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Kaupunginhallitus

§ 183

06.09.2021

Jäsenen nimeäminen Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n alueneuvottelukuntaan toimikauden kahdeksi ensimmäiseksi vuodeksi

KH 06.09.2021 § 183

546/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

hallinnon ja viestinnän suunnittelija Lilian Andergård-Stenstrand,
puh. 050 411 0202
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n osakkaat ovat sopineet osakassopimuksessa valtuustokausiksi valittavien alueneuvottelukuntien kokoonpanosta. Laurea pyytää 11.5.2021 saapuneella kirjeellä osakkaitaan nimeämään osakassopimuksen mukaisesti edustajansa ammattikorkeakoulun kolmeen alueneuvottelukuntaan uudelle nelivuotiskaudeksi.

Kauniainen on oikeutettu valitsemaan Espoon - Lohjan alueneuvottelukuntaan yhden jäsenen. Satu Mollgren on toiminut edellisellä toimikaudella kaupungin edustajana alueneuvottelukunnassa (KH 4.9.2017 § 187).

Osakassopimuksen mukaan alueneuvottelukuntien tehtävänä on edistää ammattikorkeakoulun aluekehitystehtävän toteuttamista sekä ammattikorkeakoululain mukaista yhteistyötä elinkeino- ja muun työelämän sekä suomalaisten ja ulkomaalaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden oppilaitosten kanssa. Alueneuvottelukunta tekee ehdotuksia Laurean strategian kehittämiseksi oman toiminta – alueensa osalta sekä seuraa hallituksen hyväksymän strategian toteutumista. Alueneuvottelukunta voi tehdä myös muita esityksiä ja aloitteita yhtiön hallitukselle.

Laurean johtosäännön mukaan osakkaiden virkamiesjohto kutsutaan alueneuvottelukunnan kokouksiin. Lisäksi yhtiön hallitus valitsee kuhunkin alueneuvottelukuntaan enintään 20 jäsentä, jotka edustavat elinkeinoelämää sekä aluekehitys- ja innovaatiotoiminnan viranomaisia ja organisaatioita, muuta koulutusta sekä muuta kulloinkin tarpeelliseksi katsottavaa asiantuntemusta. Yhtiön hallitus valitsee alueneuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan osakkaiden nimeämistä ehdokkaista.

Laurea pyytää osakkaitaan nimeämään jäsenet alueneuvottelukuntiin 2021 alkavalle nelivuotiskaudelle. Kauniaisten kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta (KV 9.8.2021 § 49). Kaupunginhallitus voi nimetä edustajan alueneuvottelukuntaan vain omaa toimikauttaan vastaavalle ajalle (Kuntal 32 §). Näin ollen vuonna 2023 valittavan kaupunginhallituksen on tehtävä uusi päätös kesäkuussa 2023 koskien edustajan nimeämistä Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n alueneuvottelukuntaan toimikauden loppuun asti.

Kaupunginhallitus

§ 183

06.09.2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää nimetä kaupungin edustajan Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n Espoon - Lohjan alueneuvottelukuntaan toimikauden kahdeksi ensimmäiseksi vuodeksi.

.....

Varapuheenjohtaja Lauri Ant-Wuorisen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Kaupunginhallitus nimesi Lasse Laurikaisen kaupungin edustajaksi Laurea-ammattikorkeakoulu Oy:n Espoon - Lohjan alueneuvottelukuntaan toimikauden kahdeksi ensimmäiseksi vuodeksi.

Jakelu:

Valittu henkilö
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy

Kaupunginhallitus

§ 184

06.09.2021

Vanhusneuvoston asettaminen sekä toimintasäännön päivittäminen

KH 06.09.2021 § 184

831/00.01.01.00/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hallintosäännön 11 §:n mukaan kaupungissa on seuraavat kuntalain mukaiset vaikuttamistoimielimet: vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Vanhusneuvoston toimintasäännössä on määritelty kokoonpanon, valinnan ja tehtävien sekä myös neuvoston toiminnan kannalta tarpeelliset tiedot, jotka mahdollistavat ja konkretisoivat ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kunnan päätöksentekoon sen eri vaiheissa.

Vanhusneuvostossa on kymmenen (10) jäsentä. Neuvoston toimikausi on kaksi vuotta. Vanhus- ja eläkeläisyhdistykset nimeävät neljä (4) jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaiset varajäsenet. Muita eläkeläisiä edustava yksi (1) jäsen ja tämän henkilökohtainen varajäsen valitaan kaupungin vanhuspalvelujen järjestämässä yleisessä valintakokouksessa, josta ilmoitetaan paikallislehdessä.

Kaupungin päivitetyn hallintosäännön mukaan uuden valtuustokauden myötä 1.8.2021 alkaen sivistystoimen liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnat yhdistyvät kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnaksi. Vanhusneuvoston toimintasäännössä tulee siten päivittää 2 § kolmas kappale ”Sosiaali- ja terveysvaliokunta, yhdyskuntavaliokunta, *liikuntavaliokunta ja kulttuurivaliokunta* nimeävät kukin yhden (1) luottamushenkilöjäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen.” muotoon ”Sosiaali- ja terveysvaliokunta ja yhdyskuntavaliokunta nimeävät kukin yhden (1) luottamushenkilöjäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen. *Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta* nimeää kaksi (2) luottamushenkilöjäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet.” Näin ollen sekä valiokuntien edustus että vanhusneuvoston jäsenten määrä pysyy ennallaan.

Kaupunginhallitus nimeää yhden viranhaltijajäsenen ja tämän varajäsenen, joka toimii myös neuvoston sihteerinä. Nykyistä käytäntöä, jossa palvelukeskuksen esimies toimii vanhusneuvoston sihteerinä, on tarkoituksenmukaista jatkaa. Vanhusneuvoston sihteeri huolehtii siitä, että eläkeläisten edustaja ja varaedustaja valitaan yleisessä valintakokouksessa, josta ilmoitetaan paikallislehdessä.

Vanhusneuvoston päivitetty toimintasääntö on esityslistan **liitteenä**.

Kaupunginhallitus

§ 184

06.09.2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus

- hyväksyy liitteenä olevat päivitetyt vanhusneuvoston toimintasääntö,
- päättää pyytää kauniaislaisia vanhus- ja eläkeläisyhdistyksiä nimeämään neljä edustajaa ja heille varaedustajat vanhusneuvostoon,
- päättää pyytää kauniaislaisia vanhuksia ja eläkeläisiä nimeämään yhden edustajan ja varaedustajan vanhusneuvostoon,
- päättää pyytää sosiaali- ja terveystieteiden valtiokuntaa ja yhdyskuntavaliokuntaa nimeämään valiokunnistaan yhden edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen vanhusneuvostoon,
- päättää pyytää kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokuntaa nimeämään kaksi edustajaa ja heille henkilökohtaiset varajäsenet vanhusneuvostoon,
- nimeää vanhusneuvoston virkamiesjäseneksi vanhuspalvelupäällikkö Anna-Maija Liedepohjan ja sihteeriksi palvelukeskuksen esimies Marianne Ekholmin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Vanhusneuvoston toimintasääntö

Jakelu:

Valitut henkilöt

Kaupunginhallitus

§ 185

06.09.2021

Vammaisneuvoston asettaminen toimikaudeksi 2021–2023

KH 06.09.2021 § 185

829/00.00.01.01/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hallintosäännön 11 §:n mukaan kaupungissa on seuraavat kuntalain mukaiset vaikuttamistoimielimet: vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Vammaisneuvoston toimintasääntöjen mukaan vammaisneuvostossa on kymmenen (10) jäsentä seuraavasti: kauniaislaiset vammaiset, heidän omaisensa ja Kauniaisissa toimivat vammaisjärjestöt nimeävät yhteisesti kuusi (6) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet. Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta nimeää yhden (1) luottamushenkilöjäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen ja kaupunginhallitus nimeää vammaisneuvostoon kolme (3) viranhaltijajäsentä, joista kaksi edustaa sosiaali- ja terveystointia ja yksi yhdyskuntatointia. Sosiaali- ja terveystointia edustava toinen jäsen toimii neuvoston sihteerinä.

Vammaisjärjestöt ym. ovat kokouksissaan nimenneet edustajansa vammaisneuvostoon toimikaudeksi 2021–2023. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla vammaisten edustajia. Neuvoston toimikausi on kaksi vuotta. Nyt asetettavan vammaisneuvoston toimikausi jatkuu, kunnes uusi vammaisneuvosto asetetaan syksyllä 2023.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää asettaa Kauniaisten vammaisneuvoston toimikaudeksi 2021–2023 seuraavalla kokoonpanolla:

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Nan Björkskog-Lindborg
Marketta Forsell
Petteri Kyllönen
Riitta Nieminen
Marjatta Sykkö
Monica Tallberg

Sami Talaskivi
Mikael Bergman
Katja Tiainen
Eva Pesonen
Jon Tallberg
Niklas Jansson

Viranhaltijajäseniksi nimetään vastaava fysioterapeutti Mirjam Vähäsarja, kuntatekniikan projekti-insinööri Minna Raatikka/sijainen Timo Pakarinen sekä hallintoassistentti Saara Leppäharju, joka toimii neuvoston sihteerinä.

Kaupunginhallitus

§ 185

06.09.2021

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että vammaisneuvoston kokoonpano täydentyy ilman erillistä kaupunginhallituksen päätöstä sosiaali- ja terveysvaliokunnan nimettyä edustajansa ja tämän varajäsenen 8.9.2021.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Valitut henkilöt

Kaupunginhallitus

§ 186

06.09.2021

Beviljande av avsked från förtroendeuppdrag (Lax)

KH 06.09.2021 § 186

671/00.00.01.00/2021

Mer information:

förvaltningsdirektör Camilla Söderström, tfn 050 411 0205
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Sofia Lax (SFP) har 23.8.2021 begärt avsked från sina förtroendeuppdrag på grund av flytt från orten 1.9.2021.

Fullmäktige valde 9.8.2021 § 54 Lax till personlig ersättare för ordinarie ledamot Emilia Lassenius i svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik för mandatperioden 1.8.2021–31.5.2023.

Enligt kommunallagens 71 § är den som har kommunen som hemkommun valbar till kommunens förtroendeuppdrag.

Beslutet om avsked fattas av fullmäktige, som också väljer en ny personlig ersättare för ledamot Emilia Lassenius i utskottet.

Enligt förvaltningsstadgan har svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik nio (9) ledamöter med personliga ersättare. Enligt jämställdhetslagen ska det finnas minst fyra (4) kvinnor och fyra (4) män i utskottet.

Specialvillkoret för valbarhet i utskotten för undervisning och småbarnspedagogik baserar sig på 30 § 4 mom. i kommunallagen, enligt vilken ledamöterna i de organ som tillsätts för vardera språkgruppen ska väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp. Till respektive språkgrupp räknas personer som i befolkningsdatasystemet uppgett språket i fråga som sitt modersmål. I praktiken väljs i organet sannolikt också sådana personer som använder språket som hemspråk.

Ställföreträdande stadsdirektör Marianna Harju:

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige beviljar Sofia Lax avsked från sitt förtroendeuppdrag som personlig ersättare i svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik, och väljer en ny personlig ersättare för ledamot Emilia Lassenius för den återstående mandatperioden.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Kaupunginhallitus

§ 187

06.09.2021

Vastaus valtuustoaloitteeseen Pride-liikkeen juhlistamisesta

KH 06.09.2021 § 187

679/00.02.10.00/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Konsta Saarela ja 12 muuta allekirjoittanutta jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.6.2021 aloitteen, jossa he esittävät, että Kauniaisten kaupunki juhlistaisi Pride-liikettä liputtamalla Helsinki Pride-viikolla sateenkaaren väreissä ja huomioimalla yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden näkyvästi omissa toiminnassaan kyseisen viikon aikana. Aloite on **oheismateriaalina**.

Helsinki Pride-viikkoa vietettiin jo kaksi viikkoa aloitteen jättämisestä, 28.6.–4.7.2021. Kaupunginjohtaja keskusteli aloitteesta kaupungin johtoryhmässä ja päätti keskustelun perusteella, että Kauniaisten kaupunki liputtaa Helsinki Pride-viikolla kaupungintalon edustalla. Kaupungintalon lipputankoihin nostetut viisi sateenkaarilippua saivat osakseen pääosin positiivista huomiota ja myönteistä palautetta sosiaalisessa mediassa.

Vuodesta 2006 alkaen jokavuotisena tapahtumana järjestetty Helsinki Pride-viikko näkyy monella tapaa pääkaupunkiseudulla. Esim. Espoon tapahtuma- ja kulttuuripalvelut oli vuoden 2021 tapahtumassa mukana Helsinki Priden virallisena kumppanina. Vantaan kaupunki liputti kaupungintalon edustalla sekä jakoi Pride-lippuja ja -pinsejä. Pääkaupunkiseudun seurakunnat ovat jo useiden vuosien ajan olleet mukana järjestämässä Pride-viikolle ohjelmaa, kuten Sateenkaarimessun, Sateenkaarihartauden ja useita keskustelutilaisuuksia. Monet yritykset ja taloyhtiöt osallistuvat liputukseen, usein omalla logolla varustetulla sateenkaarilipulla.

Myös Kauniainen työnantajana tukee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää. Tavoitteena on myös kannustavan, arvostavan ja moninaisuutta hyväksyvän työkulttuurin kehittäminen. Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiakirjoja tullaan päivittämään lähiaikoina.

Kauniaisten kaupunki tulee myös jatkossa liputtamaan Helsinki Pride-viikolla ja huomioimaan yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden kaikessa toiminnassaan.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen Pride-liikkeen juhlistamisesta ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 187

06.09.2021

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Yhdyskuntavaliokunta	§ 87	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 188	06.09.2021

Vastaus valtuustoaloitteeseen vihreyden lisäämiseksi keskusta-aukiolle

YLKV 31.08.2021 § 87

Lisätiedot:

kaupunginpuutarhuri Emmi Silvennoinen, puh. 050 5004 128
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Lauri Ant-Wuorinen ja 8 muuta allekirjoittanutta jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.6.2021 aloitteen, jossa he esittävät, että keinot lisätä keskusta-aukiolle vihreyttä tulisi selvittää aukion viihtyisyyden parantamiseksi. Mahdollisina keinoina mainitaan viherkasvit, ruohoalueet, pensaat ja viherseinä (aloite **oheismateriaalina**).

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi keskustan Thurmaninaukion katu- ja ympäristösuunnitelman vuonna 2018 (YLKV 16.01.2018 § 10) ja aukion rakennusurakka valmistui 26.11.2019.

Alue sijoittuu osittain kansirakenteelle, mikä on huomioitu toteutettujen viherelementtien sijoittelussa ja rakenteissa. Aukiolle on tuotu vihreyttä kolmeen suureen, korotettuun kasvillisuusaltaaseen istutetulla monivuotisella kasvillisuudella, sekä kesäkukkaruukuilla ja -amppeleilla. Monivuotisia puita ja pensaita on istutettu myös kansirakenteen ulkopuolelle aukiolle ja aukion reunoille. Aukion suunnittelussa on huomioitu torialueen, ravintolatoimintojen, tapahtumien, pelastusteiden, huoltoliikenteen ja talvikunnossapidon vaatima tilantarve.

Suunnittelussa huomioitiin yhdyskuntalautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätökset eri käsittelyvaiheissa sekä saadut palautteet ja kommentit. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi keskustan päivitetyn yleissuunnitelman ympäristörakentamisen periaatteet, mutta palautti suunnitelmakartan tarkennettavaksi muun muassa seuraavin kommentein (YLK 14.03.2017 § 27):

- Thurmaninaukiosta tulee suunnitella kokonaisuudeltaan selkeä, urbaani, yhtenäinen ja avoin kaikkien kuntalaisten käyttöön tarkoitettu tila.
- Viherkumpareita ei pidetty keskustaympäristöön soveltuvana. Puita istutetaan sinne missä se on mahdollista, maanalaisen kansirakenteen ulkopuolelle.
- Kannen päälle on mahdollista sijoittaa pensaita ja kukkia istutuslaatikoissa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn Thurmaninaukion yleissuunnitelman periaatteet ohjeellisena, sekä kustannusarvion hankkeen loppuunsaattamiseksi siten, että jatkosuunnittelusta jätetään pois katulämmitys (KV 12.06.2017 § 65). Samalla KV vahvisti toteutuksen loppuunsaattamisen tavoitehinnaksi noin 2 965 000 euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti edellyttää, että yhdyskuntatoimi selvittää yleissuunnitelmassa Thurmaninaukion itäpäätyyn sijoitetun vesiaiheen siirtämistä aukion laajentamiseksi.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 87	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 188	06.09.2021

Suunnitelmapäivityksessä huomioitiin edellä mainitut seikat sekä koneellisen talvikunnossapidon vaatima tilantarve lämmityksen poistuttua. Päivitetty katu- ja ympäristösuunnitelma oli julkisesti nähtävänä 27.11-17.12.2017 välisen ajan. Suunnitelmasta pyydettiin lausunnot HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymältä, LUP Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta, sekä vanhus- ja vammaisneuvostoilta. HSY totesi 14.12.2017 päivätyssä lausunnossaan, ettei alle 2,5 metrin etäisyydelle vesihuoltolinjoista tule rakentaa kiinteitä rakenteita tai istuttaa puita tai pensaita. LUP totesi 8.12.2017 päivätyssä lausunnossaan, että aukion toteutuksessa tulee huomioida ympärillä sijaitsevien asuinrakennusten pelastustiet ja pelastuspaikat pelastustieohjeen mukaisesti. Nämä seikat vaikuttivat merkittävästi kiinteiden viherrakenteiden sijoittelumahdollisuuksiin, ja olevien rakenteiden koko ja sijoitus on suunniteltu edellä mainitut tarpeet huomioiden.

Viherseinälle on esitetty varaus kauppakeskuksen arkkitehtisuunnitelmissa, mutta suunnittelua ei ole tehty yhdessä kaupungin kanssa, eikä kaupunki ei ole varautunut viherseinän toteuttamiseen. Alustavia suunnitelmia tai kustannusarviota viherseinälle ei ole laadittu, mutta kustannukset ovat suhteessa merkittävät erikoisrakenteen ja vaativan ylläpidon vuoksi. Viherseinien toimivuudesta ulkona Suomessa on vasta vähän kokemuksia. Kauniaisten kaupungin omin kunnossapitoresurssein ei viherseinän ylläpito ole mahdollista. Nämä seikat huomioiden kuntateknikka ei pidä perusteltuna viherseinän rakentamista keskusta-aukiolle.

Aukiolle on toteutettu erittäin laadukas graniittikiveys. Rakennusvaiheessa toteutetun yhden kasvillisuusaltaan kustannusarvio penkkeineen oli noin 40 000 euroa, ja yhden puun istuttaminen kantavaan kasvualustaan noin 5000 euroa. Aukion valmistumisen jälkeen uusien kiinteiden viheralueiden rakentaminen alueelle on huomattavasti kalliimpaa, koska olevia rakenteita tulee purkaa. Käytettävissä oleva vapaa tila ei myöskään mahdollista merkittäviä muutoksia alueelle.

Aukiolle vastikään istutettu monivuotinen kasvillisuus on vielä nuorta, ja kasvaessaan tuo lisää vihreyttä alueelle. Aukion itäpäähän, lähelle kahvilatoimintoja sijoittuva taidevesiaihe on kasvien lisäksi viihtyisyyttä lisäävä elementti. Myös ravintolayrittäjät ovat tuoneet omia istutusruokkujaan alueelle. Mikäli aukiolle halutaan tuoda lisää kasvillisuutta, olisi se mahdollista siirrettävin ruukuin aukion toimintojen vaatima tila huomioiden. Ruukut voidaan sijoittaa paikalle kesäkauden ajaksi, jolloin ne viedään pois talvikunnossapidon tieltä. Ruukkujen määrässä on huomioitava kasvillisuuden hoito ja vedentarve. Kaupungin kunnossapidon kasteluun käytettävissä oleva kalusto ja työntekijämäärä ei nykyresurssein mahdollista lisäystä kesäkasteluun. Jo olevan kasvillisuuden hoito on kuivana kesänä erittäin haasteellista.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta hyväksyy osaltaan vastauksen valtuustoaloitteeseen (Lisää vihreyttä keskusta-aukiolle), ja päättää lisätä aukiolle sijoitettavia istutusaltaita siten, että

Yhdyskuntavaliokunta	§ 87	31.08.2021
Kaupunginhallitus	§ 188	06.09.2021

---

kuntatekniikka siirtää olevia kesäkukkaruukkuja muualta kaupungin alueelta sekä kolme kukkapylvästä kaupungintalon edestä Thurmaninaukiolle.

Edelleen valiokunta esittää, että KH esittäisi KV:lle vastauksen hyväksymistä ja että KV toteaisi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 06.09.2021 § 188

680/00.02.10.00/2021

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen vihreyden lisäämiseksi keskusta-
aukiolle ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus	§ 100	10.05.2021
Kaupunginhallitus	§ 189	06.09.2021

Kaupunginhallituksen kokousaikataulu syksyllä 2021, vahvistaminen

KH 10.05.2021 § 100

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hallintosäännön (§ 109) mukaan toimitilin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitilimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Hallintosäännön (§ 128) mukaan kaupunginhallituksen ja valiokunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin määrätään. Toimitilinten pöytäkirjat tarkastetaan viikon sisällä kokouksesta ns. sähköpostimenettelyssä. Kuluvan toimikauden alusta kaupunginhallituksen pöytäkirjantarkastajaksi on valittu yksi pöytäkirjantarkastaja.

Kaupunginhallituksen kokoukset ehdotetaan, hallituksen talousarviokokousta lukuun ottamatta, pidettäväksi kolmen viikon välein huomioiden hallituksen ja valtuuston keskinäisen kokousrytmin toimiminen. Hallituksen kokoukset alkavat pääsääntöisesti klo 18.30.

Uuden valtuustokauden alussa järjestetään luottamushenkilöiden perehdytystä, painottuen elo-syyskuulle. Valtuuston talousseminaari järjestetään lauantaina 18.9.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavan alustavan kokousaikataulun syksyn kokouksille:

KAUPUNGINHALLITUS

KAUPUNGINVALTUUSTO

16.8.
6.9.
27.9.
25.10. (TA 2022 käsittely)
1.11. (TA 2022 käsittely)
29.11.
20.12.
.....
17.1.2022

9.8.
20.9.
11.10.
15.11. (vero % 2022)
13.12. (TA 2022)

Kaupunginhallitus	§ 100	10.05.2021
Kaupunginhallitus	§ 189	06.09.2021

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 06.09.2021 § 189

81/00.02.09/2021

Kuntavaalien 2021 siirtymisen ja valtuustokauden 1.8.2021 alkamisen johdosta edellinen kaupunginhallitus teki alustavan päätöksen syksyn kokousaikataulusta 10.5.2021 (§ 100). Ehdotetaan, että uusi kaupunginhallitus vahvistaa tehdyn päätöksen.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginhallituksen jokaisessa kokouksessa valitaan yksi pöytäkirjantarkastaja ja vahvistaa, että syksyn kokoukset pidetään seuraavan kokousaikataulun mukaisesti:

KAUPUNGINHALLITUS

KAUPUNGINVALTUUSTO

~~16.8.~~

~~9.8.~~

~~6.9.~~

20.9.

27.9.

11.10.

25.10. (TA 2022 käsittely)

1.11. (TA 2022 käsittely)

15.11. (vero % 2022)

29.11.

13.12. (TA 2022)

20.12.

.....

17.1.2022

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 190

06.09.2021

Syksyn 2021 valtuustoseminaarien ajankohdat

KH 06.09.2021 § 190

826/00.02.09/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kauniaisten kaupunkistrategia vuosille 2018–2022 hyväksyttiin valtuustossa 12.3.2018. Uutta kaupunkistrategiaa on tarkoituksenmukaista lähteä valmistelemaan syyskaudella 2021, uuden valtuuston aloitettua toimikautensa. Prosessin arvioidaan kestävän noin puoli vuotta, kuntalaisten, henkilökunnan ja eri sidosryhmien osallistaminen, sekä valtuutettujen eriteemaiset työpajat ja seminaarit huomioiden.

Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja tapasivat kevään aikana 5 konsulttia, jotka olisivat potentiaalisia kumppaneita strategiaprosessissa. Tapaamisten jälkeen neljälle konsultille lähetettiin tarjouspyynnöt seuraavasta suuntaa-antavasta sisällöstä: johtoryhmän kanssa käytävät keskustelut/työpajat (2 kpl), valtuuston kanssa tehtävät työpajat/seminaarit (3 kpl), henkilökunnalle tehtävä sähköinen kysely ja sen analysointi, sekä kuntalaisille ja sidosryhmille tehtävä sähköinen kysely ja sen analysointi. Kaupunginjohtaja päätti 31.5.2021 § 27, että strategiakonsultointi hankitaan Hallintoakatemiaalta.

Jotta saadaan yhteinen ymmärrys toimintaympäristön muutoksesta ja halutusta tulevaisuudesta, on tärkeä pitää yhteisiä seminaareja. Valtuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistojen kanssa on alustavasti sovittu, että valtuuston strategiaseminaareja järjestetään seuraavasti: talousseminaari keskiviikkona 15.9.2021 klo 16–20, skenaarioseminaari lauantaina 2.10.2021 klo 9–15, arvosseminaari lauantaina 13.11.2021 klo 9–15 sekä kasvu- ja kaavoitusseminaari lauantaina 4.12.2021 klo 9–15. Lisäksi pidetään loppuseminaari tammikuussa 2022.

Kaupunginjohtajan sijainen Marianna Harju:

Kaupunginhallitus päättää, että valtuuston strategiaseminaarit järjestetään seuraavasti: talousseminaari keskiviikkona 15.9.2021 klo 16–20, skenaarioseminaari lauantaina 2.10.2021 klo 9–15, arvosseminaari lauantaina 13.11.2021 klo 9–15 sekä kasvu- ja kaavoitusseminaari lauantaina 4.12.2021 klo 9–15. Lisäksi pidetään loppuseminaari tammikuussa 2022.

.....

Jäsen Mikko J. Salmisen ehdotus kasvu- ja kaavoitusseminaarin siirtämisestä lauantailta 4.12.2021 lauantaille 27.11.2021, hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 190

06.09.2021

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti, että valtuuston strategiaseminaarit järjestetään seuraavasti: talousseminaari keskiviikkona 15.9.2021 klo 16–20, skenaarioseminaari lauantaina 2.10.2021 klo 9–15, arvosseminaari lauantaina 13.11.2021 klo 9–15 sekä kasvu- ja kaavoitusseminaari lauantaina 27.11.2021 klo 9–15. Lisäksi pidetään loppuseminaari tammikuussa 2022.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 170, § 171, § 174, § 175, § 176, § 177, § 181, § 186, § 187, § 188, § 189, § 190

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOAA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 172, § 173, § 178, § 179, § 180, § 182, § 183, § 184, § 185

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Kuntalain mukainen oikaisuvaatimus toimielimen päätökseen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Kaupunginhallitus		
Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan oikaisua,
- 2) se, millaista oikaisua vaaditaan,
- 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.